

P
O

Valtakunnallinen
työsuojeluvaltuutettu
Pasi Hyyryläinen:

JENGI ON PIDETTÄVÄ TURVASSA MUULTAKIN KUIN KORONALTA

TYÖSSÄ

Uusi ulosottolaitos
yhtenäistää
toimintaa

20

PINNALLA

Jengirikollisuus
kasvava ongelma
Ruotsissa

22

VAPAALLA

Kun kiekkokaukalo
kutsuu vapaa-
ajalla

34

1

2021

PARASTA ERIKOISPUHDISTUS- JA VAHINKOSANEERAUSPALVELUA! 24/7 PÄIVYSTYS 0800 155 525

ilmainen asiakaspalvelunumero

VAHINKOPALVELU

MEIHIN LUOTETAAN,
LUOTA SINÄKIN!
TOTEUTUNUT YLI 150 TOI-
MEKSIANTOJA KALMA- JA
RIKOSPAIKKAKOhteista
VUONNA 2020.

RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET

OLEMME SAANEET
KIITOSTA NOPEASTA
VASTEAJASTA, RAPOR-
TOINTIPALVELUSTA SEKÄ
ASiantuntemuksesta
VAHINKOKOhteiden
HOITAMISESSA.

**KUOLINASUNTOJEN KEMIAALLISET HAJUNPOISTOT,
OTSONOINNIT JA ALIPAINESTUKSET**

**RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET, DESINFIOINNIT
JA HAJUNPOISTOT**

**SIRPALESIIVOUKSET, GRAFFITIEJEN POISTOT,
NOKIPESUT, SAVUVAURIOSIIVOUKSET
JA HAJUNPOISTOT**

**VESIVAHINKOJEN JÄLKEISET KUIVATUKSET
JA DESINFIOINNIT**

**VUOTO- JA PALOKOhteiden SEKÄ KALMA-
ASUNTOJEN JA RIKOSPAIKKOJEN VAHINKO-
TORJUNTATYÖT SEKÄ VAHINKOSANEERAUS**

**PÄIVYSTYS-
PALVELUMME
PALVELEE 24/7.**

**VASTEAIKAMME
PÄÄKAUPUNKI-
SEUDULLA
ON 2h.**

**PÄIVYSTYSPALVELU 24/7
PUH. 0800 155 525**

**asiakaspalvelu@optimasiivous.fi
www.optimasiivous.fi**

Optima palvelut

TOIMIPAIKAT
Helsinki
Harjukatu 4A
00500 Helsinki

Espoo
Lokirinne 1
02320 Espoo

Vantaa
Korppitie 24 B 20
01450 Vantaa

Turku
Joukahaisenkat. 6, 7 krs.
20520 Turku

Tampere
Hallituskatu 9
33200 Tampere

sari.haukka@spjl.fi
 twitter.com/SPJL_PO
 facebook.com/SPJL_PO
 instagram.com/spjl_po
 linkedin.com/company/spjlry

Ei pelkkää pandemiaa

Vuosi sitten näihin aikoihin ihmiskunta oli havautunut tilanteeseen, jollaista useimmat eivät olleet edes kuvitelleet, saatikka kokeneet. Itse olin Somaliassa, mutta muutamaa päivää myöhemmin suuri osa meistä kansainvälisistä asiantuntijoista lähetettiin mutkikkaita reittejä läpi oviaan sulkevan maailman kotimaihimme etä-töihin. Olihan se erikoista, mutta silloin vielä melkein ”jännittävää”, enkä olisi ikinä uskonut pandemian aiheuttaman kriisin jatkuvan näin pitkään.

Sen jälkeen uutiset ovat olleet synkkiä: sairautta, kuolemaa, eristystä, yksinäisyyttä, työttömyyttä, konkurssseja, epävarmuutta tulevaisuudesta, murskautuneita unelmia. Valopilkkuja on ollut vähemmän, mutta ei niitä kannata unohtaa: monet työntekijät ovat havainneet, että etätö on positiivinen mahdollisuus ja useat työnantajat ovat ymmärtäneet tämän. Jotkut yritykset ovat hengissä selvitäkseen kehittäneet uusia liiketoimintamalleja, ja osa ihmisistä on nauttinut kiireettömämmästä elämästä.

Päällimmäinen tunne on kuitenkin huoli ja väsymys. Eiväthän kaikki voi esimerkiksi tehdä etätöitä, vaan joutuvat olemaan lähikontaktissa monien ihmisten, myös koronaan sairastuneiden, kanssa. Ei siis ihme, että SPJL:n jäseniä

huolestuttaa koronarokotusten viipyminen ja keskustelu rokotusjärjestyksestä jatkuu. Liitto tekee koko ajan työtä sen eteen, että poliittiset päättäjät ymmärtäisivät liiton jäsenten työn erityislaadun eli sen, että näitä töitä ei voi lähemmäs aina tehdä etänä, eikä riskialttiita kontakteja välttää. Pandemia koskettaa kaikkia, mutta ei samalla tavalla.

Kaikki ei kuitenkaan pyöri pandemian ympärillä, ja SPJL:n tulevaisuuteen tähtäävä työ jatkuu. Tarkentavia neuvotteluja on käyty talven mittaan, Häätäkeskuslaitoksen neuvottelutulos on saavutettu, poliisin ja oikeushallinnon osalta ollaan tätä kirjoitettaessa loppusuoralla. Kannattaa seurata liiton nettisivuja ja uutiskirjeitä, joissa kerrotaan neuvottelutuloksista.

Pitkä projektimme virkamiesten maalittamisen kriminalisoimiseksi jatkuu, nyt olemme mukana Akava Worksin maalittamistutkimuksessa, johon jäsenet ovat jo saaneet linkin. Muistathan vastata tärkeään kyselyyn!

Viime vuoden puolella teimme jäsen-tutkimuksen, jonka tuloksia esitellään tämän lehden sivuilla 17–19. Minulle viestijänä keskeinen tulos on, että liittomme on kehitettävä entistäkin paremmin erilaisille jäsenille kohdennettuja palveluja – ja tietysti myös kerrottava niistä oikealla tavalla oikeassa kanavassa.

Kannen kuva: Katja Almgren

POLIISI & OIKEUS
91. vuosikerta

Julkaisija
Suomen Poliisi-
järjestöjen Liitto

Toimitus
Asemamiehenkatu 2
00520 Helsinki
toimitus@spjl.fi
www.spjl.fi

Päätoimittaja
viestintäpäällikkö
Sari Haukka
p. 041 730 5957
sari.haukka@spjl.fi

Toimitussihteeri
viestintäsuunnittelija
Katja Almgren
p. 044 582 0012
katja.almgren@spjl.fi

Osoitteenmuutokset
jäsenrekisterisihteeri
Anne Rakka
p. 050 415 2080

Ilmoitukset
Olli-Pekka Duk
p. 050 378 3932
olipekka.duk@gmail.com

Taitto
Kaaripiste Oy

Paino
Grano
p. 029 1800 400

ISSN 1238-5387
(painettu lehti)
ISSN 2670-1596
(lehti verkossa)
Aikakausmedian jäsen

Muistamiset sähköpostilla osoitteeseen:
toimitus@spjl.fi. Muistamisia julkaistaan
enintään kuusi kuukautta tapahtuman jälkeen.

Muu toimituksellinen materiaali sähköpostilla
osoitteeseen: toimitus@spjl.fi. Artikkeliehdotuksissa
suosittelemme olemaan yhteydessä toimitukseen
viimeistään kuukautta ennen kunkin lehden
aineistopäivää.

Toimitus ei vastaa sille ilmoittamatta lähetetystä
materiaalista. Toimitus pidättää oikeuden muuttaa
tekstejä, valikoida ja olla julkaisematta tekstejä.
Materiaalia ei palauteta.

Lehti 2/2021 ilmestyy viikolla 24,
aineistot viimeistään 11.5.

Lehti 3/2021 ilmestyy viikolla 38,
aineistot viimeistään 17.8.

4041 0955
Painotuote

Spjl Suomen
Poliisijärjestöjen
Liitto

- 03** Pääkirjoitus – Ei pelkkää pandemiaa
- 06** Puheenjohtajalta – Ketään ei jätetä yksin
- 08** Lyhyesti
- 10** Jengi on pidettävä turvassa muultakin kuin koronalta
- 17** Jäsensegmentoinnista tukea toiminnan kehittämiseen
- 20** Uusi ulosottolaitos yhtenäistää toimintaa
- 22** Enemmän ampumisia ja räjäytyksiä
– jengirikollisuus nousussa Ruotsissa
- 28** Pykälän pyörteissä
- 30** Laittomat aseet ovat lisääntyneet Suomessa
- 32** Sydänoireiden kanssa on parempi ennakoida kuin vähätellä

- 34** Kaukaloiden kaappaama
- 38** Sarjakuva – Arvoton vuoro
- 39** Kulmanen – Poliisin kriisitietoisuus koetuksella
- 40** Svenska – Ålands polismyndighet – lik men ändå olik andra polisinställningar i Finland
- 42** Sijoittamisen aloittaminen kannattaa aina
- 44** Muistamiset
- 45** Pulmakulma
- 46** Repe
- 46** SPJL:n toimisto
- 47** Oden oodi – Lomatoiveita

Unelmien SPJL

17

jonne.rinne@spjl.fi

twitter.com/SPJL_PO

facebook.com/SPJL.PO

instagram.com/spjl_po

linkedin.com/company/spjlry

” Edunvalvonnalle on ollut tarvetta kohta sadan vuoden ajan, eikä tuo tarve näytä poistuvan. Päinvastoin.

Ketään ei jätetä yksin

Liittokokousvuosi on oiva tilaisuus seisahtua tarkastelemaan nykyhetkeä ja analysoida samalla myös omaa toimintaansa. Riittämättömyyden tunne on ollut usein vieraanani kuluvan liittokokouskauden aikana, vaikka kaikilla mittareilla mitattuna olemme saaneet yhdessä paljon aikaan. Korostan painotusta sanalla yhdessä.

Haasteita ovat tuoneet tilanteet, joissa poliisin tai hätäkeskuspäivystäjän toiminta otetaan mediassa tarkempaan analyysiin, ja aika-ajoin melko kovankin julkisen arvostelun kohteeksi. Tämä saattaa muodostua kohtuuttomaksi arvostelun silmään joutuneelle. Liitto ei jätä jäseniään näissäkään tilanteissa, vaan osallistuu aktiivisesti keskusteluun, vaikka kommentointi tapahtuukin usein yleisellä tasolla ja ilman yksittäisen työntekijän toiminnan julkista arviointia.

Olenkin toisinaan pohtinut sitä, voisivatko edustamamme hallinnot tavalla tai toisella tukea paremmin yksittäisiä työntekijöitä myös negatiivisen julkisuuden tilanteissa. Tukea kaivataan silloinkin, kun mediapyöritys on rajuimmillaan. Silloin, kun puhelin soi taukoamatta, kun media täyttyy uutisista ja some pelkkien osittaisten tietojen perusteella kirjoittavista kaikkitietävistä sanailijoista. Juuri silloin jäsenistömme tarvitsee aitoa johtajuutta ja tukea.

Tällä en kuitenkaan tarkoita sitä, että vaatisin ottamaan viran puolesta kantaa keskeneräisiin asioihin, varsinkin kun useassa tapauksessa se saatettaisiin tulkitua pyrkimykseksi vaikuttaa keskeneräiseen rikosprosessiin. Ja sinnehän tulkinnalliset tapaukset tuppaa-

vat tänä päivänä menemään – ihan vaan varmuuden varalta.

Työntekijöitä tulisi tukea myös silloin, kun itse prosessi on vielä kesken, sillä juuri se aika koetaan usein raskaimmaksi ponnistukseksi. Vapauttavan tuomion tullessa julkiseksi, media on keksinyt jo uutta kirjoitettavaa. Poliisikoulussa ollessani aikanaan todettiin, että poliisissa tuomio tulee kolme kertaa: ensin mediassa, sitten kahviossa ja viimeksi tuomioistuimessa. Omieni puolesta toivon, että “kahvihuonetuomiot” ovat historiaa.

Ja sinä jäsenemme, joka täyttäessäsi lakisääteistä tehtävääsi, joudut kovan paineen alaiseksi vielä tehtävän päätyttyäkin, haluan muistuttaa, ettet suinkaan ole etkä jää yksin. SPJL on jäsentensä muodostama yhteisö, joka toimii yhdessä siksi, ettei kukaan jäisi yksin apua tarvitessaan. Pasilan pääkonttorin lisäksi liiton kivijalan muodostavat eri puolilla Suomea sadat aktiiviset toimijat, jotka tekevät päivittäin korvaamatonta työtä yhteisömme eteen. Tähän yhteisöön voit luottavaisin mielin nojata.

Meitä on edelleen liian vähän, mutta yhdessä meitä on aina enemmän. Tämä on syytä muistaa nyt, kun liitto lähestyy kunniakasta 100 vuoden ikäänsä. Edunvalvonnalle on ollut tarvetta kohta sadan vuoden ajan, eikä tuo tarve näytä poistuvan. Päinvastoin. Vahvaa ammattiliittoa tarvitaan vielä pitkään siihen tarkoitukseen, mihin se alun perin perustettiin: turvaamaan selustasi ja valvomaan etujasi.

Hyvää ja turvallista liittokokousvuotta 2021!

” Tänään oli 'liiton miehellä' aamuvuoro, kun tv-lähetys starttasi 6:48. Aihe oli kaiken kaikkiaan erinomaisen tärkeä. Lisäksi oli hienoa päästä muistuttamaan, että Suomen Poliisijärjestöjen Liitto – nimestään huolimatta – edustaa myös hätäkeskusvirkailijoita.

JONNE RINNE 112-PÄIVÄNÄ 11.2. MTV:N HAASTATTELUN JÄLKEEN.

7

KUUKAUTTA SPJL:N
LIITOKOKOUKSEEN, JOKA PIDETÄÄN
HELSINGISSÄ 28.–29.10.2021.

Anna juttuvinkki, voit saada 50 tai 100 euron arvoisen vinkkipalkkion

Kaikki ei työelämässäkään aina mene kuin Strömsössä. Voi olla, että esimerkiksi palkkauksesta, työajoista tai vuosilomista tulee erimielisyyttä työnantajan kanssa. Tai viran-toimituksessa syntyy tilanteita, joita ratkotaan oikeudessa. Onneksi SPJL tulee jäsentensä avuksi näissä ja monissa muissakin tilanteissa.

Oletko sinä saanut apua liiton luottamusmiehiltä, lakimiehiltä tai vaikkapa SPJL:n jäsenilleen neuvottelemien vakuutusten kautta? Kerro meille tarinasi, sillä siten voit auttaa ja rohkaista muitakin jäseniä hakemaan apua liiton asiantuntijoilta!

Toimi näin:

- Lähetä yhteystietosi ja kuvaus saamastasi avusta sähköpostilla osoitteeseen: toimitus@spjl.fi
- Huomaathan, että voit kertoa vain oman

tarinasi, kaveria ei voi "ilmiantaa" tähän juttusarjaan.

- Liiton viestintä ottaa sinuun yhteyttä ja keskustelelee siitä, voitaisiinko tarinastasi tehdä julkaisu liiton kanaviin.
- Voit tarkistaa mahdollisen jutun ennen sen julkaisemista.
- Jos esiinnyt jutussa omalla nimelläsi ja kuvallasi, saat S-ryhmän 100 euron lahjakortin palkkioksi juttuvinkistä. Lahjakortti on veronalaista tuloa ja liitto ilmoittaa sen Tulorekisteriin.
- Ilman henkilötietoja julkaistuista tarinoista maksamme 50 euron vinkkipalkkion. Lahjakortti on veronalaista tuloa ja liitto ilmoittaa sen Tulorekisteriin.

Lisätietoja:

viestintäpäällikkö **Sari Haukka** ja viestintäsuunnittelija **Katja Almgren**.

Akava Worksin maalittamiskysely

SPJL osallistuu Akava Worksin maalittamiskyselyyn, jossa selvitetään, ovatko akavalaisten liittojen jäsenet joutuneet maalittamisen kohteiksi. Linkki kyselyyn on lähetetty uutiskirjeessä kaikille SPJL:n jäsenille. Tuloksia hyödynnetään Akavan vaikuttamistyössä sekä SPJL:n edunvalvonnassa ja viestinnässä. Liiton tavoite on, että viranomaisten maalittaminen kriminalisoitaisiin rikoslain 16 pykälässä. Kyse on siis tärkeästä kyselystä, vastaathan siihen 29.3. mennessä.

Ammatillisten eläkeikien nostoa koskevaan asiaan lopullinen ratkaisu

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT) antoi ratkaisunsa ammatillisten eläkeikien nostoa koskevassa asiassa. EIT katsoi valituksen olleen ilmeisen perusteeton, eikä ottanut valitusta tutkittavakseen. Tuomioistuin siis katsoi, ettei yleissopimuksessa tai sen pöytäkir-

joissa määriteltyjä oikeuksia tai vapauksia ole loukattu. EIT:n päätös on lopullinen, eikä siitä voi valittaa eikä sitä voida muuttaa. Päätös on SPJL:lle pettymys. Lue lisää aiheesta Pykälän pyörteissä -palstalta sivulta 29.

Etulinjassa olevat poliisit tulee rokottaa

SPJL jakaa jäsentensä koronarokotusten aikatauluun liittyvän huolen ja työskentelee koko ajan asian edistämiseksi. Puheenjohtaja **Jonne Rinne** oli maaliskuun alussa yhteydessä sisäministeriin ja hänen esikuntaansa, jotta etulinjassa olevat poliisit saatisiin rokotettua mahdollisimman nopeasti.

Edistämme asiaa poliittisten päättäjien ja valmistelusta vastuussa olevien virkamiesten kanssa. Asiaa käsitellään SPJL:n hallituksessa, ja liitto viestii asiasta lisää heti, kun tietoa on saatavilla. Kannattaa seurata liiton uutiskirjeitä ja nettisivuja Spjl.fi

Bodycam-ohjeistus valmistui

Poliisihallitus julkaisi maaliskuun alussa haalarikameroita koskevan ohjeistuksen. SPJL otti viime vuoden puolella esiin ohjeistuksen puuttumisen ongelmat sekä useita seikkoja, jotka pitää ottaa huomioon ohjeistusta laadittaessa; puheenjohtaja **Jonne Rinne** puhui asiasta niin blogissaan kuin televisiossa-

kin. Nyt monet liiton näkemykset on otettu huomioon Poliisihallituksen tuoreessa ohjeistuksessa, joten voidaan sanoa, että tällä kertaa yhteistyö sujui niin kuin sen pitääkin. Lisää aiheesta voi lukea asiaa käsittelevästä uutisesta liiton kotisivuilta.

Poliisin Tuki Ry myy suruadresseja

Poliisin Tuelta on ostettavissa adresseja 15 euron kappalehintaan. Adressin koko on A5 ja sen sisällä on teksti: *"En rakasta ystävääni ois halunnut antaa vielä pois. Nää terveiseni sinun luo taivaan sinilintu tuo: Vielä tavataan! sekä Muistoa kunnioittaen"* Tilauksia hoitaa yhdistyksen sihteeri **Kari Aaltio**, kari.aaltio.ka@gmail.com, p. 040 961 2008.

"Näkisin koronarokotteen työturvallisuusasiana ja työnantajalla on käsittääkseni velvollisuus huolehtia työturvallisuudesta..."

Kommentti keskusteluun koronarokotusjärjestyksestä ja poliisien rokotamisesta ensimmäisten joukossa.

"Poliisien määrä ei ole kasvanut/juuri kasvamassa 300:lla, vaikka opetusministeri @jussisaramo'n koulukiusaamisen ehkäisyä koskevasta mediatilaisuudesta saattoi jäädä se mielikuva. Tuo lisäys on hallitusohjelman tavoite, mutta se ei toteudu, ellei uutta rahoitusta löydy."

SPJL Twitterissä 27.1.

Muista seurata meitä myös Instagramissa!
[spjl_po](https://www.instagram.com/spjl_po)

Seuraa meitä myös LinkedIn:ssä!
[linkedin.com/company/spjlry](https://www.linkedin.com/company/spjlry)

Poliisin valtakunnallinen
työsuojeluvaltuutettu
Pasi Hyyryläinen:

JENGI ON PIDETTÄVÄ TURVASSA MUULTAKIN KUIN KORONALTA

Valtakunnallinen työsuojeluvaltuutettu (vt.)
ja rikosylikonstaapeli Pasi Hyyryläinen on 34-vuotisen
poliisiuransa aikana nähnyt ja kokenut paljon. Kun hallinto
kohtaa työsuojelullisen kriisin, Hyyryläinen jalkautuu,
kellonajasta riippumatta.

Keväällä 2020 myös Suomen poliisi oli uuden äärellä, kun koronavirus Covid-19 oli yltenyt maailman laajuisesti pandemiaksi. Nopealla aikataululla piti laatia henkilöstölle ohjeistuksia ja toteuttaa henkilöstön suojaukseen liittyviä toimenpiteitä – työsuojelukin joutui ennen kokemattomaan prässäin.

Rikosylikonstaapeli **Pasi Hyyryläinen**, 54, työskenteli Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen työsuojeluvaltuutettuna, kun poikkeusolot sulki Uudenmaan rajat keskiyöstä 28.3.2020. 400 kilometrin pituiselle maakunnan rajalle asetettiin poliisin ja puolustusvoimien yhteistyössä rakentamat tarkastuspisteet pääväylien varsille.

– Puomioperaatiossa piti toimia nopeasti: järjestää hygieniä, ruokailut, taukotilat sekä turvalliset työolosuhteet rajatarkastuspisteillä toimiville poliiseille. Työvuorot venyivät puomeilla pitkiksi. Tein työsuojelupäällikkö **Timo Leppälän** kanssa työsuojelullisia tarkastuksia, jotta henkilöstö pärjää 24/7. Moottoritie on aina vaarallinen työpaikka, joka saatiin turvallisiksi onnistuneiden hidasterakenteiden ansiosta, Hyyryläinen kertoo ja lisää, että lakaisukoneiden avulla pisteiltä poistettiin ylimääräistä tiepölyä joutumasta poliisien ja apuna olevien varusmiesten hengityselimiin.

– Käytäntö on viime vuosina itselleni osoittanut, että työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu ovat tiivis työpari. Molemmilla on sama päämäärä eli tehdä toiminnasta mahdollisimman työturvallista.

Mediassa ja keskustelupalstoilla puitiin poliisien suojautumisen riittävyyttä, ja Hyyryläinenkin vastasi, muiden ohella, lukemattomiin yhteydenottoihin asiasta. Kritisoitiin, että maskittomat poliisit joutuvat työtehtävällä alttiiksi virukselle ja toisaalta saattavat altistaa tarkastuspisteelle pysähtyvän kuljettajan. Tätä oli Hyyryläisen mukaan punnittu kuitenkin työsuojelullisesti tarkkaan.

– Kohtaukset olivat lyhyitä ja turvaetäisyydet riittäviä, ajoneuvon kuljettaja saattoi myös näyttää tarvittavat dokumentit lasin läpi avaamatta ikkunaa. Tänä päivänä suojavälineet riittävät, mutta keväällä 2020 tilanne oli toinen. Jouduimme miettimään tarkkaan, mihin ydintoimintoihin maskeja ja muita suojavälineitä riittää.

Puomioperaatiota kesti 18 päivää, joiden aikana poliisi tarkisti kaikkiaan 550 000 ajoneuvoa. Yhtäkään tartuntaa

” Poliisityön ominaispiirre on myös se, että laki muuttuu ja toimintamallit muuttuvat samalla, kun koko maailma muuttuu. Paine on kova.

ei Hyyryläisen mukaan tuona aikana voitu jäljittää operaatioissa aiheutuneeksi.

– Työsuojelu on tänä päivänä osa poliisin johtamisjärjestelmää niin päivittäisessä toiminnassa kuin poikkeusolojen aikana tilanneorganisaatiossa. Työsuojelu on yksi merkittävä toimija muiden joukossa, Hyyryläinen summaa.

Kiihtyvä keskustelu maskeista ja rokotuksista

Jo pandemian alkuvaiheessa poliisilaitoksissa asennettiin suoja- ja erottamaksi muun muassa kuulusteluhuoneessa ja lupapalvelun tiloissa asiakkaat henkilökunnasta. Hyyryläinen on tyytyväinen, että tähän ryhdyttiin nopeasti. Myös henkilökohtaiseen suojaukseen asiakastehtävillä ja poliisivankiloissa kiinnitettiin erityistä huomiota, samoin ajoneuvon puhdistukset pohdittiin tarkkaan.

– Vaikka kukaan ei tiennyt mitä ilmiö tuo tullessaan, otettiin tilanne hyvin vakavasti. Hallinnossa on käytetty päätöksiä ja Covid-19-ohjeistuksia tehdessä syvintä tietoa muun muassa KRP:n infektioepidemiologian asiantuntija **Merja Rantalaa** ja HUS:n ylilääkäri **Asko Järivistä** hyödyntämällä. Se ei ole ollut mitään poikaporukoiden puuhastelua, Hyyryläinen hymähtää ja kertoo, että keskustelua on käyty suojauksen riittävyydestä.

– Hygieniavälineitä ja maskeja on saatavilla tällä hetkellä hyvin. Tilannetta kuitenkin seurataan koko ajan.

Maskikeskustelun ohella poliisihenkilöstön rokotukset Covid-19-virusta vastaan sekä järjestys rokotusjonossa ovat nousseet puheenaiheiksi kansalaisia myöten. Hyyryläinen on saanut yhteydenottoja ja vetoa poliisien rokotukseksi ensi tilassa niin hallinnon sisältä kuin yksittäisiltä kansalaisiltakin. Niin SPJL kuin Poliisihallituskin ovat molemmat olleet asiassa aktiivisesti yhteydessä ministeriöihin.

1. maaliskuuta koronarajoituksia tiukennettiin edelleen ja viikkoa myöhemmin asetettiin maahan väliaikainen sulkutila Covid-19:n ja sen tarttuvamman virusmuunnoksen leviämisen hillitsemiseksi. Koronatilanteen eläessä myös siihen liittyvä ohjeistus poliisihallinnossa vaatii jatkuvaa päivittämistä.

- Tällä hetkellä olemme tilanteessa, jossa viikkoa tai kahta vanhempaa koronaohjeistusta ei voi olla, tilanne elää koko ajan, Hyryläinen sanoo.

Etenkin virusmuunnoksen levitessä ärhäkämmin, maan hallituksen päätöstä olla huomioimatta poliiseja rokotusjärjestyksessä on kritisoitu kentällä. SPJL:ään on tullut yhteydenottoja siitä, miksei nopeasti vanhenevia ylijäämärokotteita voisi hyödyntää poliiseilla, joilla riski altistumisesta työtehtävillä on merkittävä.

- Toistaiseksi menemme WHO:n rokotusohjelman mukaan, eikä poliiseja rokoteta etulinjassa. Henkilöstöstä vain

tietyt perussairaat saavat rokotteen ennen muita. Olemme kuitenkin hallinnon sisällä käyneet keskusteluja siitä, pitäisikö esimerkiksi ulkomaalaisyksiköiden henkilöstöstä he, jotka hoitavat saattomatkoja, saada rokotusohjelman etulinjaan.

Pandemian puhjettua koronaan sairastuneita poliisihallinnon henkilöitä oli maaliskuun alussa kaikkiaan 175, mitä Hyryläinen pitää tilanteeseen ja henkilöstön työtehtäviin nähden vielä kohtuullisena.

Koronapoistumaa hallinnon sisällä on saatu Hyryläisen mukaan pienennettyä ohjeistamalla, että yli kahden hengen ollessa läsnä on käytettävä maskia. Poliisihallitus on tehnyt

Työnantajan ja työterveyshuollon välitön ja oikea-aikainen tuki on työsuojelussa ensiarvoisen tärkeää, sanoo Pasi Hyryläinen.

Poliisihallinnon valtakunnallinen työsuojeluvaltuutettu (vt.) Pasi Hyyryläinen lataa omia akkujaan luonnossa. Kallastus, sienestys ja talvisin hiihtoauttavat miestä palautumaan. Sekarotuinen kolmivuotias Rockykoira pitää myös huolen siitä, että isännän ajatukset irtoavat työstä vapaa-aikaan.

myös laajamittaista etätyösuositusta koskevan ohjauskirjeen poliisilaitoksille. Lisäksi poliisiyksiköillä on mahdollisuus tehdä omia tarkentavia ohjeistuksia alueen epidemiatilanne huomioiden.

Tunteet pinnassa

Hyyryläinen siirtyi Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen työsuojeluvaltuutetun tehtävistä isompiin saappaisiin, kun neljä vuotta tehtävää hoitanut **Ari Perttu** jäi eläkettä edeltävälle vuosilomalle viime vuoden marraskuussa. Valtakunnallisen työsuojeluvaltuutetun tehtävä on neljän vuoden pesti, joten vaalit luottamustoimesta järjestetään jälleen tulevana syksynä.

Hyyryläisen ura työsuojelun puolella alkoi vuonna 2005, kun työkaverit yhdessä tuumin päättivät Hyyryläisen tietämättä äänestää häntä työpaikan työsuojeluvaltuutetuksi. Yllättävä pesti on kuitenkin ollut miehelle enemmän kuin mieleen.

– Olen usein oma-aloitteisestikin ilmoittautunut vapaaehtoiseksi erilaisiin tehtäviin, sillä ne ovat poikineet edelleen uusia ja mielenkiintoisia juttuja. Toimin vuodesta 1992 pitkään oman toimen ohella lähi- ja koulupoliisitoiminnassa, ja suu-

rimman osan urastani olen tehnyt teknisenä rikospaikkatutkijana.

Hyyryläisen uraan on osunut myös monta kotimaista tragediaa, kuten Myyrmannin pommi-isku vuonna 2002 sekä Jokelan koulusurmat 2007. Hyyryläinen oli työvuorossa, kun **Pekka-Eric Auvinen** avasi tulen Jokelan koulukeskuksessa 7.11.2007 surmaten kahdeksan muuta opiskelijaa ja lopuksi itsensä. Se oli kokeneellekin poliisille kova paikka; Tuusulan koulut ja monet henkilökunnasta Jokelaa myöten olivat Hyyryläiselle tuttuja omilta koulupoliisiajoilta.

– Paikalle lähti monta tutkijaa pääkaupunkiseudun poliisiyksiköistä. Itselläni oli mukana silloin myös työharjoittelija, joka kesken keikan totesi ”Miten sä Pasi kestät tätä?” Minun olisi pitänyt silloin tajuta lähettää hänet kotiin, se oli liian kova paikka harjoittelijalle. Mokasin sen, Hyyryläinen myöntää vakavana ja lisää, ettei tällaisissa tilanteissa saa ketään jättää yksin. Tukena ovat työnantaja, työsuojelu ja työterveyshuolto.

– Erityisinä työkaluina poliisilla on purkukeskustelut ja posttraumatyöpajat, jotka toimivat apuina yksilöiden ja työyhteisön tervehdyttämisessä.

Muutamaa vuotta aiemmin Hyyryläisen uraa oli värittänyt koko maailmaa koskettanut luonnonkatastrofi. Joulukuun lopulla vuonna 2004 Intian valtamerellä riehunut hyökyaalto iski pahiten Indonesiaan, Sri Lankaan, Intiaan ja Thaimaahan. Tsunamissa kuoli kaikkiaan 200 000 henkeä, heistä 179 oli suomalaisia. Hyyryläinen kiersi omaisten luona jututtaen heitä ja keräten muun muassa uhrien hammas- ja hiusharjoja dna-testauksia varten.

– Silloin tunteet tulivat pintaan, Hyyryläinen hiljenee mietteisään.

Toimintaympäristö muuttuu

Vuosien varrella Hyyryläinen on nähnyt ja kokenut kiireen lisääntymisen ja toimintaympäristön muutokset. Hyyryläinen allekirjoittaa SPJL:n jäsenkyselystäkin esiin nousseen ongelman siitä, että työn määrä on lisääntynyt ja etenkin tutkinassa turhaidutaan ja uuvutaan.

– Juttukuorma tuo pakkotahtisuutta ja huolta siitä, miten kaiken hoitamisesta selviää. 1990-luvulla rikospoliisijoihtani muistan, kuinka tutkijakin ehti käydä keikkapaikalla. Enää tällaista ei juurikaan tapahdu, Hyyryläinen sanoo.

Aluehallintovirastot (AVI) ovat viime vuosina tehneet poliisilaitoksiin lukuisia työsuojelutarkastuksia, joista ne ovat antaneet huomautuksia ja kehoituksia. Hyyryläinen kertoo, että AVI:n huutoon pyritään vastaamaan työterveyshuollollisin toimenpitein sekä työnantajan toimesta tekemillä rakenteellisilla muutoksilla. Hyyryläinen kertoo, että tähän työhön otetaan mukaan myös työntekijät. Tilanne on silti huolestuttava.

– Ilkeä sanoa, mutta jos meillä olisi enemmän tekijöitä, tässä tilanteessa ei oltaisi. Viime vuonna tutkittavia juttuja tuli yksiköstä riippuen jopa 25 % enemmän kuin aiemmin, mutta samaan aikaan henkilöstön määrä ei ole lisääntynyt. Poliisityön ominaispiirre on myös se, että laki muuttuu ja toimintamallit muuttuvat samalla, kun koko maailma muuttuu. Nykyisin yksittäisen jutun loppuun saattaminenkin vaatii paljon enemmän toimenpiteitä kuin aiemmin, eivätkä pelkät jutumäärät itsessään kerro koko totuutta. Paine on kova.

☞ Poliisihenkilöstön rokotukset Covid-19-virusta vastaan sekä järjestys rokotusjonossa ovat nousseet puheenaiheiksi kansalaisia myöten.

Poliisin kohtaama väkivalta on kaksinkertaistunut Suomessa viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Kun osoituksena tästä kahta poliisia ammuttiin Porvoossa elokuussa 2019, Hyyryläisen oman poliisilaitoksen alueella.

Ampumavälikohtauksesta muutamaa viikkoa myöhemmin poliisi joutui kaaharin yliajamaksi yhtä lailla Porvoossa. Molemmissa tapauksissa työsuojelu oli ensi tilassa läsnä.

– Sattui vielä niin ikävästi, että molempien tapahtumien aikaan oli samoja työntekijöitä vuorossa. Talon koko henkilöstölle lupapalvelua myöten pidettiin debriefing-tilaisuuksia, eikä näitä molemmissa tapahtumissa mukana olleita päästetty kentälle ennen kuin asiaa oli puitu useamman vuoron ajan.

– Työsuojelun puolella jalkauduimme Leppälän Timon kanssa välittömästi ja kävimme uhrien luona sairaalassa. Jokainen heistä on onneksi päässyt takaisin jaloilleen ja palautunut työkuuntoon. Työnantajan ja työterveyshuollon välitön ja oikea-aikainen tuki on tässä ensiarvoisen tärkeää.

– Käytimme myös poliisipappia omaisia kohdatessamme. Vaikkei missään säännössä sanota, että omaisten tukeminen kuuluisi poliisille, pidän sitä kuitenkin hyvänä toimintana poliisilta, Hyyryläinen lisää.

Siinä missä toimintaympäristö on muuttunut, on muuttunut myös työsuojelu. Hyyryläinen kertoo, että nykyään työsuojeluvalluutetut otetaan mukaan miettimään linjauksia ja ratkaisuja, kun vielä joskus valtuutetun tehtävänä oli toimia lähinnä sanansaattajana.

Hyyryläinen pitää tärkeänä, että tuki ja apu ovat kädenuhattuilla, kun sitä tarvitaan. Tuesta on tullut työnantajan puolelta automaatio 2000-luvulle tultaessa, ja henkilöstökin haakeutuu tuen piiriin entistä herkemmin.

Kun yksittäistä poliisimiestä kohtaan tapahtuu raaka väkivallanteko tai hänelle sattuu merkittävä työtapaturma, on virkavalta yhtenä rintamana tukemassa virkaveljeään Poliisin Tuki Ry:n ohella. Kokkolassa 27. tammikuuta tapahtunut räjähdönnettomuus on tästä läheisin esimerkki. Tukikeräys kahden onnettomuudessa loukkaantuneen poliisin tukemiseksi käynnistettiin virkakunnassa heti, ja kaksiosaisen pienkeräyksen ensimmäinen erä, 10 000 € saatiin kasaan vain paria viikkoa myöhemmin.

Työnantajan tuki maalittamistapauksissa tärkeä

Virkakunnan henkistä hyvinvointia heikentää myös viime vuosina lisääntynyt vakava ilmiö nimeltä maalittaminen. Maalittamisesta puhutaan, kun virkamiestä aletaan systemaattisesti vainoamaan, ja hänen työhönsä ja viranomaistoimintaan pyritään vaikuttamaan. Maalittaminen horjuttaa demokraattisen oikeusvaltion rakenteita.

– Tämä on kasvava ongelma, jossa työntajalla on vastuu yksittäisen viranomaisen suojelemisesta. Poliisihallituk-

” Tänä päivänä suojavälineet riittävät, mutta keväällä 2020 tilanne oli toinen.

sen laatima ohje maalittamisesta viime vuoden keväältä on hyvinkin tervetullut, Hyyryläinen sanoo.

Sisäministeriön työryhmän selvitys maalittamisesta julkaistiin 11. helmikuuta 2021. Myös työryhmä painottaa selvityksessään työnantajan vastuuta. Yhtenä maalittamista hilitsevänä tekijänä työryhmä ehdottaa, että nimikirjalainsäädännön muutostyössä valtiovarainministeriö huomioi tarpeen suojata virkamiehen yksityisyyttä ja ennalta ehkäistä virkamieheen kohdistuvaa maalittamista.¹

Hyyryläinen pitää työryhmän ehdotusta hyvänä kehitysaskeleena virkamiehen suojaamiseksi. Lisäksi hän korostaa, että työturvallisuuslaki tulisi nähdä erityislakina, joka ohittaisi julkisuuslain; työturvallisuuslakihan velvoittaa työnantajaa huolehtimaan työntekijän turvallisuudesta ja työterveydestä.

Sisäministeriön työryhmä ei ottanut selvityksessään laajemmin kantaa maalittamisen lainsäädännölliseen puoleen, vaan mainitsee käräjätuomari **Mika Illmanin** tekemän selvityksen. Illman ei selvityksessään koe maalittamisen kriminalisoimista uudella säädöksellä tarpeelliseksi, vaan pitää nykyistä lainsäädäntöä riittävän kattavana maalittamisen torjumiseksi.²

SPJL on puolestaan tuonut useampaan otteeseen julkisuuteen kantansa saada rikoslain 16 lukuun lisäksi, jolla maalitta-

minen kriminalisoitaisiin viranomaistoiminnan ja sitä kautta virkamiehen suojaksi. Hyyryläinen on samoilla linjoilla.

– Erillinen, toiminnan kriminalisoiva pykälä olisi minusta selkeämpi, hän napauttaa ja lisää, että työnantajan tuella ja oikeusyksikön mukaan ottamisella yksilön avuksi saadaan tarvittavaa selkärankaa.

Kokonaiskuva pidettävä kirkkaana

Hyyryläisen pohtiessa pitkää uraansa, hän tuntee kiitollisuutta ja nostaa esiin yhdessä tekemisen tärkeyden.

– Olen saanut tehdä mielenkiintoisen uran, jota erilaiset tehtävät ja tapahtumat ovat värittäneet. Etenkin Myyrmannin ja Jokelan tapauksissa korostui yhteistyö, se ettei kukaan ole mitään yksin, vaan asiat saadaan ratkaistua yhdessä. Sama liippaa kaikkeen poliisityöhön, myös työsuojelun puolella.

Ura rikospaikkatutkijana ja myöhemmin työsuojeluvalluutettuna ovat tarjonneet Hyyryläiselle jatkuvaa oppimista. Työskentely on ollut monipuolista ja haastavaa, vaikka asiat ovat tulleet eteen yllättäen ja pyytämättä, kellonaikaa katso-matta. Valtakunnalliselta työsuojeluvalluutetulta vastauksia ja reagointia odotetaan pikaisestikin.

– Mieluummin eilen kuin tänään, Hyyryläinen naurahtaa, mutta vakavoituu pian ja toteaa, että työsuojelussa kokonaiskuvan näkeminen on kaiken a ja o.

– Isossa kuvassa korona on toki uusi muttei silti ainoa työsuojelullinen haaste poliisitoiminnassa. Jengi on pidettävä turvassa muultakin kuin koronalta. 🟡

1 Sisäinen turvallisuus / Sisäministeriön julkaisu 2021:3, Maalittamisen vastaisten toimien tehostaminen, työryhmäraportti

2 Mika Illmanin raportti: Järjestelmällinen häirintä ja maalittaminen: Lainsäädännön arviointia

Poliisin toimitettava työtapaturmailoituksensa jatkossa itse Valtiokonttorille

15. helmikuuta lähtien poliisihallinnon henkilöstö on joutunut täyttämään ja lähettämään itse työtapaturmailoituksensa suoraan Valtiokonttorille. Aiemmin ilmoitus lähetettiin tapaturma-asiamiehen kautta. Valtakunnallinen työsuojeluvalluutettu (vt.) **Pasi Hyyryläinen** on ollut mukana laatimassa ohjeistusta, miten työtapaturmailmoitusta ja etenkin sen tärkeää selostusosaa tulisi täyttää.

– Tapaturmailmoituksen selostusosa on äärimmäisen tärkeää täyttää huolella. Mikä

vamman aiheutti, miten se syntyi – tämä vaatii ymmärrystä siitä, mitä tapaturma tarkoittaa käsitteenä. Se on tärkein osa ilmoitusta. Silti lomakkeet tehdään helposti kiireessä ja ilmoitukseen vaadittavissa lausekkeissa on aukkoja. Huonosti täytetty ilmoitus saattaa johtaa siihen, että korvaus Valtiokonttorista jää saamatta, Hyyryläinen muistuttaa.

Ohje ilmoituksen täyttämistä on jaettu poliisihallinnon intran eli Sinetin kautta hen-

kilöstölle. Hyyryläinen painottaa myös esimiesten vastuuta muistuttaa ilmoituksen teosta sekä siitä, mistä ohje jatkossa löytyy, jos työntekijälle tapahtuu työtapaturma. Verkkokoulutuskin aiheesta voisi Hyyryläisen mielestä olla paikallaan.

Työtapaturman muoto – eritekontakti – oli pinnalla myös maaliskuun alussa, kun kiinniottilanteessa poliisia väkivaltaisesti vastustanut koronapositiiviseksi todettu henkilö sylki poliisin päälle lislalmessa.

Jäsensegmentoinnista tukea toiminnan kehittämiseen

TEKSTI

Nuppu Pelevina

SPJL lähestyi syksyllä 2020 jäsenistöä hieman tavanomaisesta poikkeavalla kyselyllä. Liitossa haluttiin ymmärtää jäsenistön tarpeita entistä syvällisemmin sekä selvittää suhdetta liittoon ja työn merkitystä jäsenille. Kumppaniksi jäsensegmentointiin valikoitui Frankly Partners.

SPJL:n jäsenkunta on monella tavalla yhtenäistä mutta sisällä on eroja.

– Usein lähestymme jäseniä tietyn hallinnon alan edustajina: poliiseina, hätäkeskuspäivystäjinä tai käräjäsiihteereinä. Samalla alalla työskentelevillä voi olla merkittäviä toisistaan eroavia toiveita ja tarpeita esimerkiksi urasuunnitelmien tai vaikkapa perhetilanteen pohjalta, perustelee järjestöpäällikkö

Mika Nygård.

Juuri näihin eroihin segmentoinnilla halutaan päästä kärsiksi. Segmentoinnin tavoitteena on muodostaa toisistaan poikkeavia ja keskenään erilaisia joukkoja.

– Segmentoinnin avulla saadaan tietoa siitä, minkälaisiin asioihin kannattaa investoida, miten toimintaa kannattaa lähteä kehittämään ja mikä on kaikkein tärkein kulma kullekin ryhmälle, kertoo liiketoiminnan muotoilija **Ville Salonen** Frankly Partnersilta.

Ammattiliitolle on luontevaa ottaa segmenttien pohjaksi suhde työhön ja työn merkityksellisyys. Työelämään liittyvien

asenteiden ja arvojen pohjalta syntyi viisi toisistaan erottuvaa ryhmää.

Segmenttejä ei ole yhdistetty jäsenrekisteriin, emmekä tiedä mihin segmenttiin yksittäinen jäsen kuuluu. Ryhmitteilyä käytetään kuitenkin työkaluna viestinnän, palvelujen ja esimerkiksi uusien jäsenetujen suunnittelussa.

Innostuneille itsensä kehittäjille ura on tärkeä. Työstä halutaan tunnustusta ja uralla halutaan edetä ja kehittyä. Tälle joukolle tärkeää on kehittyä, kasvattaa osaamista ja verkostoitua. Tämän joukon näkökulmasta keskeistä on purkaa esteitä ammatillisen kehittymisen tiellä sekä tarjota mahdollisuuksia kehittyä ja verkostoitua.

Rutinoituneiksi palkkatyöläisiksi nimetyille joukolle työ merkitsee arjen rutiinia, joka ei herätä suuria tunteita suuntaan tai toiseen. Työ merkitsee keinoa rahoittaa muita aktiiviteettejä. Tälle ryhmälle vapaa-ajan vakuutukset, liiton mökit ja muut edut ovat edunvalvonnan ohella tärkeitä.

Työyhteisöstä motivoituvien ryhmässä sosiaalisuus, työtoveruus ja oman porukan henki korostuvat. Työkaverien kanssa vietetään aikaa myös vapaalla. Tämä porukka on keskimäärin tyytyväisempää työhön ja työkaverit auttavat jaksamaan. Nuorten osuus on hieman suurempi.

Kutsumusammattissa oleville työ on kunnia-asia. Työ merkitsee mahdollisuutta olla jotain ja saada onnistumisen kokemuksia. Tälle ryhmälle keskeistä on työn yhteiskunnallinen merkitys. Tämä ryhmä on löytänyt oman paikkansa, eikä alanvaihto ole mielessä.

Unelmien SPJL

- Vahva, näkyvä ja aikaansaava vaikuttaja
- Ajaa aktiivisesti jäsentensä asiaa
- Kertoo avoimesti toiminnastaan, tietoa on helposti saatavilla
- Kuuntelee ja on lähellä jäseniään
- Yhteisöllinen
- Kohtelee jäseniään / eri ryhmiä tasa-arvoisesti
- Tarjoaa mahdollisuuksia liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin
- Huolehtii jäsentensä henkisestä jaksamisesta
- Tarjoaa tuntuja ja konkreettisia etuja
- Kehittää toimintaansa pitkäjänteisesti

Työn uuvuttamille työn ja vapaa-ajan erottaminen on vaikeaa. Työ koetaan jatkuvana rääkkinä ja henkisenä rasituksena. Tässä ryhmässä koetaan merkittävästi stressiä ja henkistä painetta. Työtä tehdään kovalla tahdilla ja kuormitus on kovaa. Tässä ryhmässä on hieman enemmän esimiesasemassa toimivia.

Työhön suhtaudutaan kunnia-asiana

Löpöleikkaavana teemana kyselytutkimuksen tuloksista näkyy suhtautuminen työhön kunnia-asiana. Vaikka läheskään kaikki eivät koe olevansa uraorientoituneita, työ koetaan silti merkityksellisenä asiana suuren osan mielessä.

Ammatillisen edunvalvonnan näkökulmasta on erityisen tärkeää paitsi onnistua puhuttelevaan jokaista ryhmää ja tarjoamaan kaikille mielekkäitä palveluja, myös hahmottaa kokonaisuutta ja kehityssuuntaa.

Useammasta lähteestä on saatu viitteitä, että kutsumusta kokevien määrä on poliisissa vähenemään päin.

Työyhteisöstä motivoituvien ja kutsumusammattissa olevien osalta on tärkeää kyetä säilyttämään työn merkityksellisyys.

– Työn henkinen vaatavuus on kaikki segmentit läpöleikkaava asia, siihen vaan suhtaudutaan eri tavalla. Jotkut löytävät merkityksen työkavereista, jolloin stressi ei pääse liian suureksi, jotkut puolestaan työn kautta, ja jotkut ovat sitten valitettavasti jo työn uuvuttamia, kuvailee Salonen.

Vastauksissa näkyy jo viitteitä siitä, että harkitaan alanvaihtoa. Suurimmat haasteet työssä liittyvät vähäisiin resursseihin. Työpaikan vaihtamisen toive liittyy kokemukseen kuorimittavasta työstä. Myös jatkuvat muutokset organisaatiossa ja alhainen tulotaso, jonka mainitsee joka kolmas vastaaja, sekä heikko johtaminen mainitaan epäkohtina.

– Realiteetit alalla ovat valitettavasti sellaiset, että riskinä on, että pian meillä on yksi iso työn uuvuttamien joukko, kommentoi Nygård.

Edunvalvonta on liiton päätehtävä

Kyselyssä vahvistui, että ammattiliiton kova ydin, edunvalvonta, asiantuntemus virka- ja työehtosopimusasioissa sekä palkkaedunvalvonta, ovat lähes kaikille jäsenille tärkeimpiä syitä kuulua liittoon.

Tämä ei yllätä puheenjohtaja **Jonne Rinnettä**.

– Jäsenistömme ymmärtää hyvin, etteivät palkankorotukset tule itsestään, vaikka joillakin muilla saattaa tällainen käsitys olla. Liitolla on toki paljon toimintoja ja olemme monessa mukana, mutta yhä edelleen neuvottelutoiminta on sitä kovinta ydintä, jota liitossa teemme ja johon panostamme.

Korkealle nousevat myös ammatillinen vastuuvakuutus, luottamusmiehen tuki sekä vapaa-ajan vakuutukset, mökit ja ajan tasalla olo oman alan kysymyksissä sekä vaikuttaminen.

Kyselyssä priorisoitaviksi palveluiksi nousivat edunvalvonta ja työhyvinvoinnin edistäminen.

Edunvalvonnassa tärkeäksi koetaan etenkin palkkauksen parantaminen ja vaikuttaminen resursseihin. Nämä ovat pitkäjänteisiä tavoitteita, jotka ovat liiton toiminnan ytimessä jatkossakin.

Liitolta toivotaan palveluja hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukemiseksi sekä vakuutusten edelleen kehittämistä.

– Tämä kertoo karua kieltään työelämästä. Työhyvinvoinnin ongelmat ovat nousevia trendejä niin tässä kuin monessa aiemmassakin kyselyssä. Tämä teema otetaan vielä entistä vahvemmin esille liiton toiminnassa ja vaikuttamistyössä, mutta myös neuvottelupöydissä, lupaavat Rinne ja Nygård.

Suuntana Unelmien SPJL – Vahva, näkyvä ja aikaansaava vaikuttaja

SPJL on ammattiliittona arvostettu. Yli 80 % antaa arvonsaksi vähintään seitsemän asteikolla yhdestä kymmeneen.

– Tulokset osoittavat, että valtaosa on hyvin tyytyväisiä eikä ole väliä mihin segmenttiin kuuluu, yhdistävä ydin on kunnossa, kertoo Salonen.

Avoimien vastauksien perusteella koetaan, että SPJL välittää jäsenistään, huolehtii heidän eduistaan ja viestii hyvin.

Medianäkyvyys ja erityisesti puheenjohtaja Rinteen aktiivinen ote saa paljon kiitosta.

– Viestinnässä ei saa koskaan jäädä lepäämään laakereilleen, mutta jäsenet ovat selvästi panneet merkille liiton viestinnällisen aktiivisuuden ja entistä paremman näkyvyyden. Näkyminen erilaisissa medioissa ei tietenkään ole itseisarvo vaan keino nostaa keskusteluun liiton jäsenten kannalta tärkeitä asioista ja tukea liiton tavoitteiden saavuttamista, sanoo viestintäpäällikkö **Sari Haukka**.

Vastaajista 18 % oli antanut liiton toiminnalle arvosanan 6 tai vähemmän. Alle kutosien antaneiden vastauksissa koetaan, että jäsenten asiaa tulisi ajaa ponnekkaammin, räväkämmin ja näkyvämmiin.

– Tämä on tärkeä palaute, jota ei sovi vähätellä. Aina voi tehdä vielä paremmin, sanoo Rinne.

– Jo nyt liitossa tehdään paljon sellaista, mikä ei näy julkisuuteen. Jos tietoomme tullut epäkohta esimerkiksi työnantajan toiminnassa saadaan niin sanotusti vietyä maaliin julkisuudelta piilossa, toimimme aina niin, Rinne lisää.

– Meidän on pystyttävä entistä paremmin kertomaan jäsenille siitä työstä, jota tehdään poissa julkisuuden valokeilasta. On selvää, että aina ei voida kertoa yksityiskohtaisia tietoja vaikuttamistyöstä, mutta eihän se mitään salaista toimintaa ole, joten siitä on osattava kertoa kiinnostavalla tavalla, Sari Haukka sanoo.

Jäsenten kuvailema Unelmien SPJL on vahva, näkyvä ja aikaansaava vaikuttaja. Se kuuntelee ja on lähellä jäseniään. Tavoitetaso on korkea, eikä unelmaa ole tarkoitus tavoittaa kiireellä. Unelma on hyvä johtotähti sille, millaiseksi jäsenkunta haluaisi organisaation rakentuvan.

Frankly Partnersin Ville Salosella on liiton toiminnan kehittäjille kaksi keskeistä reseptiä, joiden avulla suunnata kohti unelmaa. Ensimmäinen on jäsenten aktiivinen osallistuminen kehitystyöhön. Toinen on rohkeus tehdä toimenpiteitä pieninä kokeiluina ja katsoa mikä toimii. Näiden perusteella suunta kohti unelmien järjestöä löytyy.

SPJL selvitti jäsenistönsä asenne- ja arvomaailmaa erityisesti työelämään liittyen sekä odotuksia liiton palvelutarjonnalta. Syksyllä 2020 tehdyn tutkimuksen pohjalta tuotettiin jäsensegmentointi liiton toiminnan, palvelujen ja viestinnän suunnittelun ja kehittämisen tueksi. Arvoja ja asenteita koskeva väittämäpatteristo analysoitiin faktorianalyyssissä ja näin muodostettiin viisi jäsensegmenttiä. Vastaajia oli yhteensä 2395, naisia 42 % ja miehiä 58 %

Tutkimuksessa muodostetut segmentit: Innostuneet itsensä kehittäjät (29 %), Rutinoituneet palkkatyöläiset (23 %), työyhteisöstä motivoituvat (20 %), kutsumusammattissa olevat (18 %) ja työn uuvuttamat (9 %).

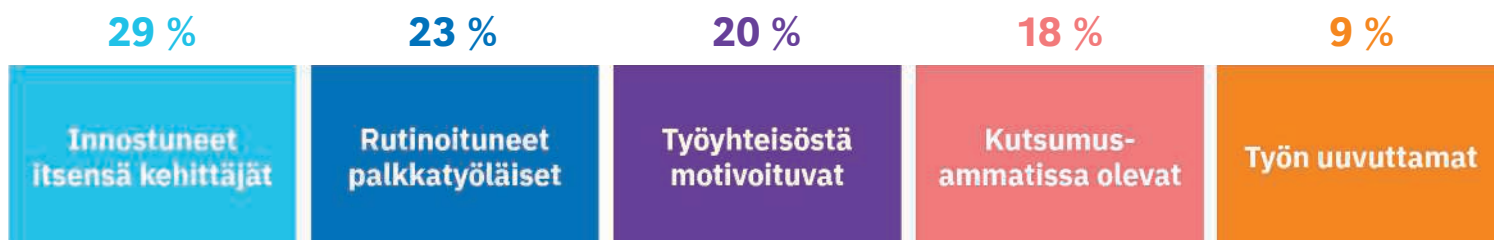
Järjestöpäällikkö Nygård näkee segmentoinnin isona apuna liiton käynnistyvässä strategiatyössä ja suhtautuu positiivisesti uusiin kokeiluihin.

Segmentointitutkimuksen antama kuva otetaan huomioon myös liiton viestinnän suunnittelussa.

– On tärkeää havaita, että erilaisia odotuksia on myös hallinnonalojen sisällä. Ei siis riitä, että esimerkiksi OM:n hallinnonalalle suunnataan viestintää, koska myös siinä jäsenryhmässä on erilaisia odotuksia liiton ja sen viestinnän suhteen. Meillä ei ole tietoa yksittäisen jäsenen arvoista ja asenteista, joten emme voi suunnata viestintää niin yksilöidysti, mutta on tärkeää, että kaikki löytävät helposti heitä puhuttelevaa sisältöä liiton kanavista, Haukka sanoo.

Kyselyn mukaan jäsenille tärkeimpiä viestintäkanavia ovat perinteiset lehti, nettisivut ja uutiskirje sekä uutena tulokkaana listalle nousseet mobiilisovellus, jota toivoi 23 % vastaajista ja digilehti, jota toivoi 11 % vastaajista. Mobiilisovellusta ollaan parhailaan kehittämässä ja myös kotisivujen uudistus on alkamassa. Tällä kaikella pyritään siihen, että jäsenet saisivat yhä helpommin heille tärkeää tietoa liiton kanavista. 🟡

Jäsenet jaettiin viiteen pääsegmenttiin:

Uusi ulosottolaitos yhtenäistää toimintaa

Ulosottolaitoksen uudistuksen seurauksena iso osa perinnästä hoidetaan nyt sähköisesti, joten velallista ei tarvitse välttämättä tavata henkilökohtaisesti.

TEKSTI

Elina Iiskola

KUVAT

Jarkko Laine,
Valtakunnanvoudin
virasto ja iStockphoto

Valtakunnanvoudinvirasto ja sen alaiset 22 paikallista ulosottovirastoa yhdistyivät joulukuun alussa yhdeksi virastoksi, jonka nimi on Ulosottolaitos. Ulosoton 64 toimipaikkaa säilyivät uudistuksessa ennallaan. Henkilöstöön uudistuksella on ollut vaikutuksia työtehtävien muutoksilla ja mahdollisuudella rekrytoitua uusiin tehtäviin. Ulosottolaitoksessa on yhteensä 1160 työntekijää.

– Muutoksen tavoitteena on toiminnan yhtenäistäminen ja tuottavuuden parantaminen oikeusturvaa vaarantamatta, valtakunnanvouti **Juhani Toukola** kertoo. Uudistuksen seu-

rauksena ulosottotehtäviä hoitavat nyt ulosottotarkastajat, ulosottoylitarkastajat sekä kihlakunnanvoudit. Kihlakunnanulosottomiehen virkanimike poistui käytöstä.

– Muutoksella ei ole juurikaan vaikutuksia asiakkaisiin. Vastaavan ulosottomiehen järjestelmä säilyy eli asiakas tietää jatkossakin kuka hänen asioitaan hoitaa, mutta osalla asiakkaista vastaava ulosottomies vaihtui, Toukola sanoo.

Valtaosa ulosoton rahasaatavien perinnästä hoidetaan nyt valtakunnallisessa perustäytäntöönpanon toimintayksikössä sähköisesti, joten velallista ei tarvitse välttämättä ta-

Valtaosa ulosoton rahasaatavien perinnästä hoidetaan nyt sähköisesti.

vata henkilökohtaisesti. Toimintayksikössä hoideetaan lähinnä toistuvaistulos-ulosmittauksia, pankkitilien ja veronpalautusten ulosmittauksia sekä maksusuunnitelmia.

– Ulosottolaitoksen käsittelyketjut rakentuvat sillä perusteella, minkälaisia toimenpiteitä ulosotolta edellytetään. Pyrimme kohdentamaan työvoimamme sinne, missä sitä eniten tarvitaan ja muutoin automatisoimaan toimintaa mahdollisimman pitkälle, Toukola kertoo.

Uudessa ulosottolaitoksessa on viisi laajan täytäntöönpanon alueellista toimintayksikköä, jotka vastaavat omilla alueillaan muun muassa ulosmitatun omaisuuden myynnistä, hädästä sekä muista vaativammista täytäntöönpanotehtävistä.

Toukolan mukaan suuritöisimmistä asioissa, joissa usein joudutaan käyttämään ulosoton tehostamiskeinoja, kuten tilanteessa, jossa velallinen on kätkenyt omaisuuttaan velkojilta, asia hoidetaan erikoistytäntöönpanossa.

– Siellä toiminta tapahtuu usein yhteistyössä muiden viranomaisten, kuten poliisin ja veroviranomaisten kanssa. Tällöin on usein kysymys talousrikollisuudesta ja harmaan talouden tapauksista.

Uudistus on herättänyt erilaisia mielipiteitä

Toimistotyöstä ja tukitoiminnoista vastaa valtakunnallinen yhteisten palvelujen toimintayksikkö. Lisäksi on keskushallinto eli valtakunnanvoudin kanslia, joka huolehtii keskusviranomaisen tehtävistä ja muista keskitetyistä hallintotehtävistä.

Ulosottolaitoksen talousneuvonnan suunnittelija ja luottamusmies **Päivi Riihenmäen** mukaan muutos on otettu pääsääntöisesti hyvin vastaan. Sijoittumiset ja tehtävien muuttumiset ovat olleet niitä aiheita, jotka ovat mietityttäneet eniten toimiston puolen väkeä tai pahoittaneet mieltä.

– Erikoistuminen vain tiettyyn substanssiin on herättänyt mielipiteitä. Kun osaa vaan jonkin tie-

tyn osa-alueen, katoaa moniosaaminen, ja se ei aina ole hyväksi. Muun muassa tuuraukset muuttuvat hankaliksi, Riihenmäki kertoo.

Toukolakin myöntää, että henkilöstö on ottanut uudistuksen vastaan vaihtelevasti.

– Olemme saaneet myönteistä ja kielteistä palautetta. Uudistuksen alun monet kitkatekijät, kuten rekrytointien hitaus, aiheuttavat ongelmia, mutta niistä selvitään. Nyt valtakunnallisessa työnsäjoissa asioita pystytään jakamaan tasaisemmin, mutta tässäkin alkuhankaluuksia on luonnollisesti ollut, Toukola kertoo.

Ulosottolaitoksen asiakasmäärissä on ollut hienoista nousua usean vuoden ajan. Toukolan mukaan korona ei ole vielä näkynyt juurikaan asiakasmäärissä, mutta odotettavissa on lisäystä lähitulevaisuudessa muun muassa heikentyneen työllisyyden kautta. Ulosottolaitoksen henkilöstöön korona on vaikuttanut etätyönä ja käyntiasiakkuuksien välttämisenä.

– Häädöt, omaisuuden myynti ja ulosottoselvitykset ovat hieman hidastuneet, mutta kokonaisuutena työstä on selvitty yllättävän hyvin, Toukola sanoo. 🟡

Talousneuvonnan suunnittelija ja luottamusmies Päivi Riihenmäki

Valtakunnanvoudi Juhani Toukola

Ulosottolaitos

- Ulosottolaitos on muodostettu aiemmin toimineista 22 ulosottovirastosta ja valtakunnanvoudinvirastosta.
- Kaikki 64 toimipaikkaa säilyivät.
- Laitos aloitti nykyisellään toimintansa 1.12.2020.
- Uudistuksen seurauksena paikallisten ulosottovirastojen ja Ahvenanmaan maakunnanvoudinviraston aiemmin hoitamat ulosoton täytäntöönpanotehtävät siirtyivät Ulosottolaitoksen hoidettavaksi.

Lähde: Ulosottolaitos

Enemmän ampumisia ja räjähdysrikollisuutta – jengirikollisuus nousussa

Viime vuonna Ruotsissa ammuttiin kuoliaaksi 47 ihmistä, suurin osa jengien välisissä taisteluissa lähiöissä. Poliisien määrää lisätään rajusti, mutta pystynee kö sekä n kitkemään ongelmaa.

TEKSTI

Kirsti Kajanne

KUVAT

Mostphotos ja
Kirsti Kajanne

Ruotsi ei ole poliisille mikään helppo maa. Rikollisjengien välinen väkivalta on arkipäivää. Viime vuonna aseilla ammuttiin 356 kertaa, 47 ihmistä sai surmansa. Eivätkä siviilisetkaan ole olleet turvassa. Suurta huomiota sai 12-vuotiaan tytön ampuminen viime elokuussa Botkyrkassa Tukholman lähellä. Nuori äiti ammuttiin kuoliaaksi lapsi sylissään Malmössä toissa vuonna.

Jengirikollisuus on yksi Ruotsin suurimmista ongelmista. Jos Ruotsia vertaa 12 muuhun länsieurooppalaiseen maahan, niin naapurimaassamme on eniten ampumisia asukasmäärään suhtautettuna, kun uhrin ikä on 15 ja 29 vuoden välillä.

– Jengirikollisuus on kasvanut yhä hallitsemammaksi sisäiseksi turvallisuushaasteeksi. Eikä ole kyse pelkästään ampumisista, ne ovat lumivuoren huippu. On olemassa paljon organisoitunutta rikollisuutta, joka ei näy ulospäin, sanoo poliisi, tutkija ja kriminologi **Amir Rostami**, 39, Tulevaisuudentutkimuksen instituutista. Hän tuli 8-vuotiaana perheineen Ruotsiin Iranista.

Räjähdyksien määrä on myös lisääntynyt. Vuonna 2019 rikolliset suorittivat 131 räjäytystä, joista 112 tapahtui asuntoalueilla. Luvut ovat Euroopan huippuja.

– Aikaisemmin rikolliset salakuljettivat käsikranaatteja silloisesta Jugoslaviasta. Kehitys muuttui nopeasti voimakkaiden ilotulitusten käyttöön, joista tehtiin pommeja. Viime aikoina on käytetty paljon rakennustyömaiden räjähdysaineita, Rostami tietää.

Jengiläiset pestaavat alaikäisiä

Ruotsissa on satoja rikollisryhmittymiä. Jengeissä on yli 5000 aktiivista jäsentä. Rostamin mukaan luku nousee seitsemällä tuhannella, jos mukaan laskee henkilöt, jotka eivät ole täysi-ikäisiä jäseniä, vaan jotka toimivat jengien yhteydessä ja tekevät kauppia.

Syrjäytyksiä Ruotsissa

AVSPÄRRAT
DO NOT CROSS

Ruotsissa toimii muun muassa traditionaalisia mc-jengejä, joiden osuus rikoksissa on vähentynyt viime aikoina. Syrjäytyksissä lähiöissä on paljon katujengejä, jotka eivät ole niin organisoituja. Mukaan mahtuu myös paljon ryhmittymiä, jotka toimivat keskenään intensiivisesti ilman jengin virallista nimeä.

– Meillä on lisäksi mafian tyyliä järjestöjä, joilla on myös melko kattava laillinen toiminta.

Viime syksynä Ruotsissa käytiin vilkasta debattia klaaneista. Joidenkin korkeiden poliisiviranomaisten mukaan maassa toimii 40 rikollisklaania. Rostamin mielestä keskustelun laatu oli pinnallista, koska kaikki jengit, joissa on sukulaissuhteita, eivät täytä klaanin määritettä.

Jengijäsenten lapsilla ei ole usein valinnanvaraa. He voivat syntyä perheeseen, jossa isoisä ja isä ovat rikollisia. Lasten odotetaan jatkavan toimintaa.

Muussa tapauksessa jengiläiset pestävat alaikäisiä, jopa alle 8-vuotiaita. Heitä ei tuomita eikä poliisi ole pystynyt tark-

kailemaan heitä samalla tavalla kuin vanhempia rikollisia. Palkinnoksi lapset saavat rahaa ja lahjoja.

– Lapset haluavat olla osana jossakin. Näin he voivat kokea turvallisuutta ja yhteenkuuluvaisuudentunnetta, Rostami sanoo.

Vuosi sitten Ruotsin hallitus lanseerasi 34 kohdan ehdotusryppään uusiksi laeiksi jengirikollisuuden kitkemiseksi. Yksi ehdotuksista koskee alle 15-vuotiaita lapsia. Poliisille annetaan valtuuksia tehdä enemmän ruumiintarkastuksia ja kotietsintöjä. Lapset ja nuoret voidaan asettaa kotiarestiin. Liik-kumista valvotaan myös jalkapannalla.

Yhtenä päivänä ystäviä – sitten he ampuvat toisiaan

Rostami kertoo jengien välisistä taisteluista, jolloin vaakakupissa on raha ja valta; kuka on suurin ja paras. Jengit tappelevat verisestäkin huumemarkkinoiden kontrollista. Konflikteja

↑ Amir Rostami on poliisi, tutkija ja kriminologi. Kuva: Kirsti Kajanne

syntyy myös statuskuvasta ja merkityksettömistä asioista, kuten jengiläisten kilpailusta tyttöystävistä ja siitä, että joku ei kunnioita tarpeeksi toista.

– Erityisesti katujengien jäsenillä uskollisuussiteet ovat hyvin heikkoja. Yhtenä päivänä he ovat ystäviä, seuraavana päivänä he ampuvat toisiaan, Rostami toteaa ja lisää, että gangsterimentaliteettiin kuuluu prostituoitujen käyttö, kalliiden tavaroiden kuten kellojen ja autojen osto. Tavaramerkki syntyy, kun on rahaa ja valtaa. Tässä maailmassa on helppo tartuttaa muita, saada mukaan jengiin.

Gangsterikulttuuri on muuttunut entisestään raemmaksi, röyhkeämmäksi, aggressiivisemmaksi, konflikteja hakevammaksi, väkivaltaromanttisemmaksi ja epätoivoisemmaksi.

– Jos haluaa olla mukana tässä väkivaltaisessa ja lyhytjännitteisessä ympäristössä, ei ole muuta mahdollisuutta kuin hyväksyä asiointi. Kun syntyy ongelma, voit joko alistua tai kostaa. Jengiin pitää jäädä saadakseen turvaa.

Jengiläiset eivät Rostamin mukaan koe poliisia vakavana vastustajana, koska murhien selvitysprosentti on niin alhainen; joka viides murha selvitetään. Eri rikollisryhmät keskittyvätkin vain toisiinsa.

Puoli miljoonaa ruotsalaista asuu alueilla, joiden elämään heijastuu vahvasti nuorten aseistettujen miesten läsnäolo.

– Jengeistä tulee syrjäytyneiden lähiöiden osia, alueen mahtitekijöitä. Tämä johtaa siihen, että kun paikalliset näkevät, että jengien jäsenet eivät jää kiinni, he hyväksyvät epävirallisesti heidän läsnäolonsa. Näin oikeusyhteiskunta heikkenee, Rostami jatkaa.

Tukholmassa poliisin rahkeet eivät riitä kaikkeen

Tukholmassa on maan vaikein tilanne. Ainakin 50 rikollisjärjestöä hallitsee aluetta, niissä on yhteensä 1500 jäsentä. Pää-

kaupungista puuttuu 500 poliisia, jos vertaa maan poliisitiheyden keskiarvoon. Poliisilla ei ole aikaa kaikkien ampumisten selvittämiseen. Koko ajan tulee uusia tapauksia.

– Käynnissä on samaan aikaan monia tutkimuksia. Rahkeet eivät riitä kaikkeen. Voi olla, että asiantuntijoilla ei ole aikaa kaikkeen, ja muut tekevät työn. Laatu laskee. Mutta asiat pitäisi laittaa tärkeysjärjestykseen, jotta voisi olla tehokkaampi, Rostami arvelee.

Viime lokakuussa Tukholman poliisi sai vahvistusta yhdeksällä tutkijalla, jotka selvittävät rikollisten käyttämää Encrochat-mobiilipalvelun dekryptattua tietoa. Ennen joulua perustettiin myös ”Postia”-projekti, voimankeräys kahdeksaa jengiverkostoa vastaan.

”Hakkeri”-laki

Kun Ruotsin hallitus vihdoinkin julkisti 34 kohdan ehdotukset laeiksi jengirikollisuuden kitkemiseksi, päättäjät myönsivät, että heidän olisi pitänyt reagoida vakavaan tilanteeseen jo 20 vuotta sitten.

Yksi merkittävimmistä uudistuksista on niin sanottu ”hakkeri”-laki, joka astui voimaan viime vuoden huhtikuussa. Poliisi on käyttänyt salaista tiedonhankintaa hyväkseen jo parikymmentä kertaa kuukaudessa, jolloin se on päässyt epäiltyjen tietokoneiden ja puhelinten tiedon juurille. Sen puitteissa on myös voitu harjoittaa salaista kuuntelua ja elektronisen kommunikaation valvontaa. Poliisi pääsee esimerkiksi Encrochatin salaisen tiedon juurille käyttämällä troijalaista, pientä vaatimattomaksi naamioitua tietokoneen haittaohjelmaa.

– Tämä tekniikka on auttanut poliisia tosi paljon, ei pelkää murhien estämisessä, vaan myös monien yksilöiden kiinniottamisessa.

Jotta poliisi voi harjoittaa tätä toimintaa, vaaditaan, että kyseessä oleva rikos antaa ainakin kahden vuoden rangaistuksen. Syyttäjäviranomainen haluaisi kuitenkin helpottaa tilannetta niin, ettei joka kerta pidä pyytää tuomioistuimen hyväksyntää. Ruotsin Tietosuojan tarkastuslaitos on kuitenkin eri mieltä: silloin olisi kyse henkilökohtaisen integriteetin loukkaamisesta.

– Olen samaa mieltä. Täytyy olla joku järjestys. Poliisille ei pidä antaa mahdollisuuksia kuunnella mitä tahansa. Viranomaisten täytyy pystyä valvomaan toimintaa, Rostami sanoo painokkaasti.

Toinen tärkeä edistysaskel on salainen huonekuuntelu kätettyjen mikrofoniin avulla. Tätä voidaan käyttää hyväksi epäillyissä rikoksissa, jotka antaisivat vähintään neljä vuotta vankeutta. Syyttäjäviranomainen on esittänyt, että metodia voisi hyödyntää myös niiden kohdalla, jotka on jo tuomittu törkeiden rikosten takia. Hallitus selvittää parhaillaan, voisiko syyttäjä odottaessaan tuomioistuimen päätöstä tehdä väliai-

kaisen päätöksen salaisesta huonekuuntelusta. Samalla selvitetään, voisiko valvontaa kytkeä tiettyyn henkilöön.

Poliisilla on myös käytössään tai pilottikokeilussa joukko uusia teknisiä apuvälineitä, kuten kameroita, jotka on varustettu rekisterikilven lukulaitteella ja kasvojen tunnistusteella sekä kuva- ja videotietojen läpikäymiseen soveltuvia ohjelmistoja.

”Ehdotus anonyymien todistajien käytöstä hampaaton”

Ruotsissa on myös puhuttu paljon tuomioiden koventamisesta. Rostamin mielestä se on epäoleellista, koska syyllisiä saadaan telkien taakse niin harvoin. Hän sanoo silti, että tiettyistä huumerikoksista voisi kuitenkin antaa kovemmat rangaistukset.

– Sen sijaan niitä, jotka uhkaavat todistajia ja valehtelevat oikeudessa, pitäisi rangaista kovemmin.

Ruotsin oikeistopuolueiden – Maltillisen Kokoomuspuolueen, Ruotsidemokraattien ja Kristillisdemokraattien – edustajat ovat vaatineet, että jengeihin kuuluminen pitäisi tehdä rangaistavaksi. Rostami ei kannata ehdotusta, koska monet jengit pysyttelevät piilossa. Lisäksi Kokoomus vaatii, että jengien jäsenet, jotka ovat ulkomaan kansalaisia, pitäisi karkottaa pois maasta.

Ruotsin hallitus selvittää myös parhaillaan, voidaanko oikeuskäytäntöön soveltaa anonyymien todistajien lausuntoja. Rostamin mukaan Euroopan ihmisoikeussopimus rajoittaa tätä toimintaa.

”Jengirikollisuus on kasvanut yhä hallitsemammaksi sisäiseksi turvallisuushaksi.

– Vaikka laki astuisi voimaan, sillä olisi vain vertauskuvallinen arvo. Sen käyttö selvitystyössä ja oikeudessa ei toimisi kunnolla. Ehdotus tuntuu hienolta, mutta käytännössä se olisi aika hampaaton.

Avaintodistajien käytössä on taas Rostamin mielestä enemmän mahdollisuuksia. Silloin epäilty saa pienemmän tuomion todistaessaan rikoskumppania vastaan. Systemiä voidaan silti väärinkäyttää. Rikollinen voi valehdella. Kontrollimekanismeja tarvitaan.

”Poliisiorganisaation pitäisi pystyä ottamaan kritiikkiä ja kehittymään”

Operaatio Rimfrost tehosti poliisin toimintaa viime vuonna. Se oli puoli vuotta kestävä operaatio, jonka puitteissa väkivalan ja jengiytymisen kierrettä piti katkaista. Tavoitteena oli vähentää ammuskelua, räjäytyksiä ja huumekauppaa. 735 yksilöä otettiin kiinni, heistä 339 henkilöä vangittiin.

Poliisi, poliisitutkija ja professori **Stefan Holgersson** on tutkinut operaation tuloksia ja päätenyt lopputulokseen, ettei

↑ Ruotsissa
Poliisi resurs-
seja pyritään nos-
tamaan merkit-
tävästi vuoteen
2024 mennessä.
Kuva: Mostphotos

projektilla ollut suurempaa muutosta aikaisempaan toimintaan. Hän on myös käynyt läpi poliisin lausunnot medialle, ja toteaa että poliisi on liioitellut Operaatio Rimfrostin vaikutuksia ja maalannut kuvaa poliisin tehokkuudesta, joka ei pidä paikkaansa.

Lisäksi Holgersson kritisoi poliisijohtoa, joka on epäonnistunut työssään jengejä vastaan. Tutkija syyttää poliisia hierarkkiseksi organisaatioksi, joka tekee tehokkaan työskentelyn mahdottomaksi. Holgersson penää, että poliisiviranomaisen pitäisi olla organisaatio, joka pystyy ottamaan kritiikkiä ja kehittymään.

Holgersson lisää, että sen sijaan että poliisi työskentelee tapahtumaorientoituneesti – reagoi silloin kun rikos on tehty – sen pitäisi analysoida ongelmat ja yrittää muuttaa tekijöitä, jotka ovat luoneet ne.

– En usko, että tällainen operaatio on paras tapa saada pitkäaikaisia kestäviä vaikutuksia, sanoo jengien vastaisessa työssä 30 vuotta toiminut rikoskomisario **Gunnar Appelgren**.

Yhteiskunnan vastuu

Poliisiviranomaisen palveluksessa on nykyään 33000 henkilöä, heistä 21000 toimii poliiseina. Tänä vuonna toimeen tarttuu 1400 vastavalmistunutta poliisia ja 3000 henkilöä on koulutuksessa. Tavoitteena on, että vuoteen 2024 mennessä poliisi saisi 10000 uutta työntekijää. Ruotsissa on reilu 10 miljoonaa asukasta.

– On todennäköistä, että poliisiin lisääntynyt läsnäolo tulee vaikuttamaan jengirikollisuuteen. Samalla se antaa mahdollisuuksia yhteistoimintaan muiden yhteiskunnan toimijoiden kanssa. Voimme verrata esimerkiksi Saksan tilanteeseen. Siellä on kaksinkertainen määrä poliiseja, mutta myös erilainen ongelmakenttä, Appelgren jatkaa.

Hallitus on myöntänyt poliisille noin 190 miljoonaa euroa (1,9 miljardia kruunua) määrärahaa tänä vuonna. Rahoja käytetään esimerkiksi lisättyyn kameravalvontaan syrjäytetyissä lähiöissä ja moniin IT-ratkaisuihin.

Amir Rostamin mielestä osa hallituksen 34 kohdan ohjelmasta uusiksi laeiksi tulee parantamaan poliisin tehokkuutta. Moni ehdotus on kuitenkin vasta selvitysprosessissa, eikä jatkosta ole tietoa.

– Tämä on hyvä askel eteenpäin. Asian heikkous on vain se, että kaikki valtiopäiväpuolueet eivät ole samoilla linjoilla. Edelleen on huomattavissa kovaakin poliittista sanaharkkaa tietyissä asioissa, Appelgren kommentoi.

Hallitus on myös luvannut lisätä rikostenehkäisytoimintaa sekä koulun, sosiaalitoimen ja poliisin yhteistyötä ongelmälähiöissä.

Rostamin mielestä koskaan ei pitäisi unohtaa yhteiskunnan vastuuta pystyä parantamaan lähiöiden turvallisuutta ja järjestystä. Koulut ja toimivat työmarkkinat ovat tärkeitä.

– Muun yhteiskunnan pitäisi kantaa kortensa kekoon. Muuten nämä alueet luisuvat pois muusta elämästä. Vaarana on, että näistä lähiöistä tulee erillisiä alueita, Rostami toteaa.

Ammuskelu Tukholman lähiössä vei Carolinalta pojan

Päivä jolloin Carolina Sinisalon 15-vuotias poika Robin ammuttiin kuoliaaksi kotitalon ulko-ovelle muutti äidin elämän. Surua oli vaikea kestää, mutta pahaa oloa liennyttäkseen Carolina alkoi puhua väkivallasta julkisesti.

Alussa kaikki oli hyvin. **Carolina Sinisalo** oli lentänyt Las Vegasiin häämatkalle miesystävänsä **Ali Kazemin** kanssa. Carolina oli voittanut matkan erään lentoyhtiön kilpailussa.

Ensimmäisenä päivänä pariskunta meni illalliselle loisteliaan hotellin ravintolaan. Kesken illan kotoa tuli puhelinsoitto: Carolinan poikia oli ammuttu kotitalon ulko-ovella Akallan lähiössä Tukholmassa. 15-vuotias **Robin** oli kuollut ja viisi vuotta vanhempi Alejandro oli haavoittunut.

– Kaikki mustui ympärilläni, maa hävisi jalokojen alta. En olisi pysynyt hengissä ilman Alin apua, Carolina kertoo ensitunnelmistaan viisi vuotta sitten.

Häätouhuista ei tullut mitään. Lentoyhtiö sai hoidettua paluulennon parissa päivässä. Heti Tukholmaan paluun jälkeen matka vei sairaalaan, jossa heidät otti vastaan Carolinan muut lapset: tytär ja poika sekä Alin poika. Alejandro lepäsi leikkauksen jälkeen. Häneen oli osunut neljä luotia.

– Sen jälkeen häntä pidettiin koomassa kaksi ja puoli kuukautta. Hän oli halvaantunut ja joutuu viettämään koko elämänsä pyörätuolissa, Carolina, 45, sanoo yksitotisesti.

Hänen ja Alin saapuessa kotitalolle pihalla loisti kynttilöiden ja kukkien meri. Talon ulko-ovella oli vielä jälki verilammikosta.

– En osannut nukkua. Tai jos torkahdin, heräsin painajaisiin. Olin täysin halvaantunut. Tarvitsin apua käytännön toimiin – nuku, syö jotain, Carolina muistelee ja lisää, ettei suru ole muuttanut muotoaan. Hän on oppinut elämään kivun kanssa. Se on osa jokapäiväistä elämää.

Lapset ja nuoret vaaravyöhykkeessä

Poliisitutkinta lopetettiin kahden kuukauden jälkeen. Naamioitunutta tekijää ei löydetty. Caro-

Carolina Sinisalo keittiössään Akallan lähiössä. Takana kuva Robinista, joka menehtyi ammuskelussa viisi vuotta sitten. Kuva Kirsti Kajanne.

linan mukaan hänen poikansa eivät kuuluneet jengeihin.

Kun ampumisesta oli kulunut kuukauden päivät, Carolina ei vielääkään pystynyt nousemaan sängystä aamuisin. Hänellä oli kaksi vaihtoehtoa: joko hän romahtaisi lopullisesti tai tekisi jotain elämälleen. Hän sai kuin saikin energiaa ja alkoi puhua väkivallasta julkisesti, piti esitelmiä, antoi haastatteluja ja tapasi poliitikkoja. Lisäksi hän perusti yhdistyksen Fuck väldet.

Hän pitää edelleen esitelmiä ja haluaisi

luoda yhteistyötä poliisin ja sosiaalitoimen kanssa. Pandemia on kuitenkin rajoittanut tätä toimintaa.

Negatiivista palautetta tulvi myös Robinin kuoleman jälkeen. Carolina viittaa hyväosaisiin ihmisiin, joiden mielestä kaikki lähiössä asuvat ihmiset ovat rikollisia ja vielä siirtolaisia. ”Ammutut saavat syyttää itseään.”

Carolina kertoo, ettei kukaan hänen perheestään ole entisellään. Olemisen riemu ei kuulu arkipäivään kuten ennen. Carolinastakin on tullut kylmempi ja hän pelkää näyttää tunteitaan.

Carolan ollessa neljän vuoden ikäinen hänen perheensä muutti Porista Rinkebyn lähiöön Tukholman lähelle paremman toimeentulon toivossa.

Carolan mielestä yksi suuri syy väkivaltaan on ongelmalähiöiden toivoton tilanne; on paljon köyhyyttä ja psyykkistä pahoinvointia. Kouluissa on suuria luokkia ja opettajia on liian vähän. Tunneilla on levotonta ja harva nuori jatkaa lukioon. Myös monet vanhemmat ovat menettäneet otteensa. He ovat Carolinan mielestä liian hölläkätisiä lastensa kanssa ja antavat heille liikaa vapautta.

– Lapset ja nuoret ovat vaaravyöhykkeessä. He hyväksyvät väkivallan, koska he ovat kasvaneet tässä ilmapiirissä, jossa rikollisuus on normaalia. Heillä ei ole tunteita tai empatiaa jäljellä, Carolina toteaa.

Hänen mielestään lähiöelämä voi olla myös antoisaa. Ihmiset järjestäytyvät ja puhuvat enemmän väkivallasta.

– Kauppareissu voi venyä kahteen tuntiin, koska tapaa niin paljon tuttuja. Median antama kuva lähiöistä on yksipuolinen. Tällaista yhteisöllisyyttä ja yhteishenkeä ei löydy muualta. 🟡

PEKKA LASSILA
pääluottamusmies, poliisihallinto

ALICE UTRAINEN
pääluottamusmies, oikeusministeriö

RITA RIDANPÄÄ
lakimies

Millä perusteilla virastotyöaika tekeville maksetaan hälytysrahaa?

PL Hälytysrahaa eli korvausta hälytysluonteisesta työstä maksetaan virastotyössä, jos siitä on sovittu hallinnonalan tarkentavalla virkaehtosopimuksella.

Esimerkiksi poliisitoimen tarkentavassa virkaehtosopimuksessa on hälytysrahaa sovittu maksettavaksi niille virastotyötä tekeville virkamiehille, jotka ovat oikeutettuja työaika-sopimuksen 13 §:n 1. mom. mainittuihin korvauksiin ja joiden tehtäviin keskeisesti kuuluu koneiden, laitteiden tai ohjelmistojen taikka muiden teknisten toimintojen ja prosessien häiriöttömyyden varmistaminen. Tämä sopimus on tullut voimaan 1.3.2009 ja sen sisältö on perustunut tuolloin voimassa olleeseen yleisen virka- ja työehtosopimuksen antamiin mahdollisuuksiin sopia asiasta.

Hälytysrahaa maksetaan viikko- ja jaksotyössä valtion virka- ja työehtosopimuksen työajoista 25 §:n perusteella. Samainen säännös antaa mahdollisuuden sopia hallinnonalan tarkentavalla virkaehtosopimuksella hälytysrahan maksamisesta virastotyössä virkamiehelle, jonka tehtävien luonne voi edellyttää hälytysluonteiseen työhön kutsuja työpaikalle. Sopimus antaa mahdollisuuden sopia hälytysrahan maksamisesta virastotyössä nykyistä poliisitoimen tarkentavaa virkaehtosopimusta laajemmin.

Hälytysluonteisella työllä tarkoitetaan työtä, johon virkamies tai työntekijä ennalta arvaamattomasta syystä asianomaisen esimiehen määräyksestä kutsutaan vapaa-aikanaan hänen jo poistuttuaan työpaikaltaan. Korvauksen suuruus on virkamiehelle 50 € ja sitä maksetaan työhön kutsumi-

sestä ja saapumisesta aiheutuvasta häiriöstä. Jos virkamies on määrätty olemaan varalla taikka päivystyksessä tai hänelle on etukäteen ilmoitettu tällaisesta työstä tai kun kysymyksessä on työaikalain 19 §:ssä tarkoitettu hätätyö, ei kysymyksessä ole hälytysluonteinen työ.

Maksetaanko sairauslomalisää tartuntatautilain mukaisesti eristyksessä olevalle henkilölle, joka sairastaa koronaa.

PL Kyllä maksetaan. Palkkaus tässä tilanteessa määräytyy valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen 34 §:n mukaisesti. Sen mukaan, jos virkamies tai työntekijä on tartuntatautilain mukaisten toimenpiteiden kohteena ollessaan sairauden johdosta työkyvytön tai tulee niiden aikana sairauden johdosta työkyvyttömäksi, maksetaan virkamiehelle ja työntekijälle palkkaus tällöin 9–19 §:n määräysten mukaisesti. Kyseiset pykälät, joihin tässä viitataan, liittyvät sairausajan palkkaukseen ja näistä 12 § sisältää määräykset sairauslomalisän maksamisesta.

Viime vuoden lopussa nousi esille yksittäisiä tapauksia, joissa sairauslomalisää ei näissä tilanteissa ollut maksettu. Tietoon tulleet tapaukset on saatu korjattua.

” Euroopan ihmisoikeustuomioistuin antoi ratkaisunsa ammatillisten eläkeikien nostoa koskevassa asiassa.

Lähiesimies pyysi selvittämään tehtäväkuvaani lomakkeella. Onko sitä pakko tehdä?

AU Lähiesimiehesi on oikeassa, tarkentavassa virkaehtosopimuksessa on sovittu, että jokainen virkamies täyttää tehtäväkuvalomakkeen. Jokaisessa kehityskeskustelussa tätä lomaketta on käytävä läpi ja täydennettävä. Lomake on edunvalvonnallisesti tärkeä, koska sillä voimme arvioida, onko palkkatasosi oikea. Ilman tätä lomaketta luottamusmiehellä ei ole juuri mahdollista tarkistaa, onko palkkauksesi oikealla tasolla, tai jos tulee epätietoisuutta työtehtävistäsi, ei ole tietoa, mitkä ovat juuri sinun työtehtäväsi.

Tehtäväkuvalomakkeeseen ei kuitenkaan tarvitse kirjata yksityiskohtaisesti työtehtäviä, mutta on äärimmäisen tärkeää kirjata siihen vaativimmat tehtävät ja erityisesti jos olet lähiesimies (tiiminvetäjä), kirjaa se lomakkeelle sekä montako henkilöä on tiimissäsi – tämä vaikuttaa suoraan palkkaasi. Myös erityisosaaminen pitää kirjata, eli jos sinulla on jokin ohje, jota ylläpidät ja siten huolehdit, että sinun tiimisi, osastosi tai virastosi on tietoinen viimeisimmistä muutoksista, eli että asiakokonaisuus on ajan tasalla.

Oletko erikoistunut johonkin, jota ehkä vain sinä tai sinä ja muutama muu tekevät virastossasi? Nämä ovat tärkeitä kirjata tehtäväkuvalomakkeeseen, kuten se, jos sinut on nimetty vastuusihteeriksi. Vain tehtäväkuvalomakkeen kautta pystyy luottamusmies tarkistamaan palkkatasosi ja mahdollisesti viemään asian eteenpäin arviointiryhmään palkkatason tarkistamiseksi, jos esimiehesi ei ole halukas sitä tekemään. Muistutan myös, että tehtäväkuvalomakkeen allekirjoitatte sinä ja sinun lähiesimiehesi, eli se on teidän yhteinen näkemys sinun työtehtävistäsi.

SPJL on riitauttanut ammatillisen eläkeiän noston. Missä vaiheessa asia on nyt?

RR Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT)* on antanut ratkaisunsa ammatillisten eläkeikien nostoa koskevassa asiassa. EIT katsoi valituksen olleen ilmeisen perusteeton, eikä ottanut valitusta tutkittavakseen. Tuomioistuin on siis katsonut, ettei yleissopimuksessa tai sen pöytäkirjoissa määriteltyjä oikeuksia tai vapauksia ole loukattu. SPJL sai tiedon päätöksestä 1.3.2021.

SPJL käytti kaikki mahdolliset vaikuttamiskeinot ammatillisten eläkeikien säilyttämiseksi. Viimeisenä keinona oli eläkeiän nostamisen riitautus. Prosessi voitiin aloittaa vasta vuonna 2018, jolloin eläkeiän nosto ensimmäisen kerran konkreettisesti toteutui. Valitusprosessissa on ollut mukana kaksi SPJL:n jäsentä.

Kotimaiset oikeussuojakeinot oli käyty loppuun vuonna 2020, kun vakuutusosasto hylkäsi 23.1.2020 SPJL:n tekemät valitukset. Tämän jälkeen asia eteni EIT:hen, josta nyt saatiin lopullinen ratkaisu asiaan; siitä ei siis voi valittaa eikä sitä voida muuttaa. Tilastollisesti lopputulos oli odotettavissa, sillä vain noin 5 % valituksista lähetetään jäsenvaltion hallitukselle lausunnon. Siitä huolimatta SPJL on erittäin pettynyt päätökseen. Asia on ollut SPJL:lle ja sen jäsenille merkittävä periaatteellinen kysymys.

Lisää aiheesta voit lukea SPJL:n verkkosivuilta: [Spjl.fi/ammattillinenelakeika](https://spjl.fi/ammattillinenelakeika)

Laittomat aseet ovat lisääntyneet Suomessa

Laiton ase kulkee monen käden kautta, mutta poliisin resurssit riittävät yleensä vain ketjun loppupään rikosten selvittämiseen.

Ne ihmiset, jotka ennen varustautuivat puukolla, kantavat tänä päivänä usein asetta, Suomen Poliisijärjestöjen Liiton puheenjohtaja **Jonne Rinne** kertoo. Esimerkiksi huumerekursioita selvittäessä on nykyään riski, että rikoksentekijä kantaa asetta mukanaan.

– Tällaista huolestuttavaa viestiä olemme saaneet kentältä, Rinne sanoo.

Poliisi pystyy valmistautumaan aseuhkaan taktisin suojaruustein, mutta silloin asian pitäisi olla poliisin tiedossa jo rikospaikalle lähettäessä. Rinteen mukaan läheskään aina näin ei ole.

Usein luvaton ase kulkee monen käden kautta ja laittomat aseet ovat varastettuja tai kavallettuja. Rinnettä harmittaa, ettei poliisin resurssit riitä selvittämään, kuinka ase on päätynyt sille henkilölle, joka jäi kiinni.

– Pääsemme käsiksi vain ketjun loppupään rikosten selvittämiseen eli voimme puuttua oireeseen, mutta emme voi nujertaa koko tautia, Rinne jatkaa.

Myös Poliisihallituksen ylitarkastajan **Reima Pensalan** mukaan varastetut aseet lähtevät saman tien kiertoon. Harvoin asean anastaja pitää sen itsellään. Yleensä varastettu ase päättyy tavaroiden kätäjille, jotka myyvät ne edelleen eteenpäin. Luvaton ase löytyy yleensä sattumalta kotietsinnän tai kiinnioton yhteydessä.

Rinteen mukaan kysyntä ja tarjonta kohtaavat, sillä luvattomia aseita löydetään enemmän kuin aiemmin. Kun tarjontaa on, hinnatkin tip-

puvat, silloin yhä useammalla on mahdollisuus hankkia luvaton ase.

– Aina on myös niitä, jotka ovat saaneet luvaton aseensa, mutta eivät halua kertoa, miten se on tapahtunut, Rinne hymähtää.

Pensala kertoo, että suurin osa luvattomista aseista on haulikoita ja kiväärejä. Toiseksi eniten löydetään urheiluaseita, pistooleja ja revolvereita. Sarjatuliaseita tulee vastaan vain harvoin.

Poliisi saa haltuunsa myös jonkin verran itsevalmistettuja niin sanottuja putkiaseita ja kyynäpistooleja. Lisäksi viimeisten kymmenen vuoden aikana ongelmana ovat olleet laittomasti toimintakuntoiseksi palautetut deaktivoitujen ampuma-aseet sekä luotipatruunoita ampumaan muunnetut kaasuseet.

Ulkomailta tuodaan eniten kaasuseita. Pensalan mukaan Suomeen on tuotu laittomasti muun muassa starttipistooleita ja revolvereja, joilla voidaan ampua kyynelkaasu- tai OC-patruunoita tai ne voidaan muuntaa ampumaan oikeita luotipatruunoita. Ne tuodaan yleensä Slovakiasta, Tshekeistä tai Virosta.

Aseita tilataan netistä joko suoraan niitä myyvistä yrityksistä tai yksityishenkilöiltä esimerkiksi Tor-verkon kautta. Luvattomia aseita paljastuu kotietsinnöillä tai kiinnioitoissa, mutta myös matkustajaliikenteestä.

Tarkkaa tietoa luvattomien aseiden määrästä Suomessa ei voida antaa, mutta erilaisien arvioiden mukaan niitä on kymmenistä tuhansista muutamaan sataan tuhanteen riippuen siitä, mitä aseella tarkoitetaan.

TEKSTI

Elina Iiskola

KUVA

iStock

– Välillä poliisi takavarikoi vuosikymmeniä sitten nurkkiin lojumaan jääneitä aseita, jotka elävät tänä päivänä omaa elämäänsä. Ase kun kestää yli ihmisiän. Esimerkiksi Vihdin poliisimurhassa käytetty ase oli varastettu kolmisenkymmentä vuotta aiemmin, Pensala sanoo.

Luvattomat aseet viedään Riihimäelle, jossa ne tuhotaan. Vuosittain aseita tuhotaan noin 15 000.

Ampuma-aseet, joilla voidaan ampua kyynekaasua tai OC:ta ovat olleet luvanvaraisia vuodesta 1933 lähtien. Pensalan mukaan niin sanottu starttariongelma syntyi vuosittain vaiheessa, kun asevalmistajat alkoivat markkinoida uudenlaisia startti- ja paukupatruuna-aseita. Tulli ja poliisi eivät tunnistanee aseita luvanvaraisiksi eivätkä huomaneet, että niitä on mahdollista muuntaa myös luotiaseiksi. Näiden aseiden avoin kauppa ja niillä tehdyt väkivallanteot, jopa muutama henkirikos, kasvoivat tasaisesti kymmenen vuoden erityisesti huumausaineiden käyttäjien keskuudessa.

Vuonna 2013 starttiaseet saatettiin ampuma-aseilaisiksi ja Poliisihallituksen asehallinto aloitti toimet niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi. Pistooleiksi ja revolvereiksi katsottavien kaasuaseiden luovutus yksityishenkilöille mahdollistettiin vuodesta 2015 alkaen, kun Poliisihallitus antoi asiasta ohjauksen poliisilaitoksille. Täysin yksiselitteisesti näiden aseiden luvanvaraisuus tuli EU:n asedirektiivin muutokseen 2019.

– Ongelma näissä aseissa on se, että kaasuaseet eli starttipistoolit ja -revolverit ovat suhteellisen helppo muuttaa luotipatruunalla toimiviksi ampuma-aseiksi. Muutettu kaasuase kestää tekijän taidoista ja aseiden merkistä riippuen muutamasta luodilla ammutusta laukauksesta jopa yli sataan laukaukseen, Pensala kertoo.

Pensala jatkaa, että Suomen oikeusjärjestelmän rangaistukset ampuma-aserikoksista ovat länsimaiden lievimmistä päästä. Esimerkiksi Englannissa starttiaseen laittomasta hallussapidosta voi saada kymmenen vuoden ehdottoman vankeusrangaistuksen ja aseiden muun-

tamisesta sekä asekaupasta rapsahtaa helposti elinkautinen. Suomessa starttiaseen laittomasta hallussapidosta tuomitaan keskimäärin 20–40 päiväsakkoon asetta kohti.

Pensalan mukaan nykyinen lainsäädäntö aserikoksissa on pääosin kunnossa. Hän kuitenkin nostaisi aserikosten maksimirangaistuksia.

– Tuomioita annetaan yleensä rangaistusasteikon lievimmästä päästä; muun muassa törkeän ampuma-aserikoksen kohdalla yli vuoden vankeusrangaistus on harvinainen. Tiedossani on vain kaksi tapausta, joissa törkeästä ampuma-aserikoksesta on annettu yli vuoden tuomio ehdottomana. Niistäkin toisessa, jonka käsittely alkoi 2010 ja päättyi 2019, jo kertaalleen tuomittu ehdoton rangaistus muutettiin ehdolliseksi. Lisäksi vankeusrangaistukseen johtaneet tuomiot on annettu poikkeuksellisen suurista asemääristä.

Pensalan mielestä olisi tärkeää saada mahdollisuus telekuunteluun törkeän ampuma-aserikoksen tutkinnassa. Nyt se ei ole mahdollista, →

Suomen aseongelma juontaa juurensa historiasta

Suomen ensimmäinen ampuma-aselaki säädettiin vuonna 1918, seuraava vuonna 1933 ja sitä seuraava vasta vuonna 1998. Poliisihallituksen ylitarkastajan **Reima Pensalan** mukaan suomalaisille jäi paljon aseita ennen sotia 1920- ja 1930-luvuilla. Suomalaiset saivat käsiinsä muun muassa sodista saatuja aseita, Suojeluskuntien aseita, metsästysaseita ja taskuaseita.

– Suomi oli tuolloin harvaan asuttu maatalousyhteiskunta, viinaa juotiin, väkivaltarikoksia tapahtui paljon ja ennen kaikkea poliisin palvelut olivat hatarat. Ihmisten oli pärjättävä omillaan.

Pensalan mukaan ongelmia torjuttiin hyvin vapaamielisellä ampuma-asepolitiikalla. Aselupia sai helposti. Ensimmäisen kerran asiaan kiinnitettiin huomiota vuonna 1932 Mäntsälän kapinan jälkeen. Aselainmuutosta ajettiin muun muassa sillä perusteella,

että taskuaseita eli pienikokoisia pistooleita käytettiin suhteettoman paljon väkivallanteoihin.

Sodan jälkeen laittomien aseiden määrä kasvoi, sillä ihmiset toivat aseita mukanaan rintamalla ja ottivat niitä sotamuistoiksi. Pensalan mukaan aseongelmaan kiinnitettiin huomiota vasta 1970-luvulla, jolloin puolustusvoimat poisti käytöstä vanhentuneiden aseiden ja aseenosien varantoaan. Suuri määrä aseidenosia päätyi yksittäisille aseseipille.

Samaan aikaan alkoi suuri muuttoliike maalta kaupunkeihin ja poliisiorganisaatio muuttui, jolloin kymmeniä tuhansia aseita hävisi poliisin korttistoista.

– Näin syntyivät laittomien aseiden markkinat, joiden kultakausi oli 1990-luku, aika ennen Suomen liittymistä EU:n jäseneksi. 2010-luvulta laittomien aseiden markkinat ovat muuttuneet kansainvälisemmiksi.

LUVATTOMAT ASEET LUKUINA:

- Suomessa on 1,5 miljoonaa luvallista asetta.
- Erialaisten arvioiden mukaan luvattomia aseita on Suomessa kymmenistä tuhansista muutamaan sataantuhanteen. Tarkkaa määrää on mahdotonta ilmoittaa.
- Vuosittain poliisi saa hävitettäväksi noin 15 000 asetta.
- Luvattoman aseiden hallussapidosta saa yleensä 3–4 kuukauden tuomion ehdollisena vankeutena aseesta ja tuomitusta riippuen.
- Poliisi testaa takavarikoituja aseita rikostutkinnan yhteydessä, jos siihen on erityistä tarvetta. Poliisi suorittaa myös ballistista vertailututkimusta aseisiin, patruunoihin, luoteihin ja hylsyihin, kun syytä on.

Lähde: Poliisihallitus

koska rikoksesta saatava maksimirangaistus on neljä vuotta.

– Tyypillisesti aserikos paljastuu huumausainerikoksen tutkinnassa, jossa käytetään telekuuntelua. Usein kuitenkin aseet jäävät tutkinnassa vähälle huomiolle, sillä tutkinta keskittyy huumausaineisiin.

Pensala toivoo, että poliisiorganisaatio ymmärtäisi, että aserikosten määrä on mahdollista vähentää tai pitää kurissa, mutta se vaatii toiminnan suunnitelmallisuutta. Pensalan mukaan aserikosten torjunta on tällä hetkellä sekä tutkinnan että kentänkin toimissa kuin torjuisi huumausainekauppaa taskuja käänteleillä.

– Laittomassa asekaupassa keskeinen toimija on aseiden välittäjä, laitton asesepä tai aseroudari, jolla aseet kulkeutuvat ja joka välittää ne eteenpäin. Näiden ihmisten henkilöllisyyden selvittämiseen pitäisi käyttää enemmän aikaa.

Poliisi huolehtii aseturvallisuudesta muun muassa tarkistamalla aseiden oikeanlaisen säilytyksen käydessään kansalaisten kodeissa virkatehtävissä.

– Asiassa on tapahtunut turvallisuuden jättiläisharppaus viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Tästä on kiittäminen kenttätöiminnan koulutuksen tehostumista ja uutta tekniikkaa, jolla henkilön luvalliset aseet ovat poliisin tiedossa. Tänä päivänä lieviinkin väkivaltarikoksiin epäiltyjen aseluvat otetaan lähtökohtaisesti peruuttamisharkintaan, Pensala kertoo.

Pensalan mielestä aseturvallisuuden ongelmana on vanhenevien muistisairaiden henkilöiden aseet.

– Tämä on aiheena poliittinen kuuma peruna. Sain kokea sen, kun viimeksi rohkenin ottaa asiaan julkisuudessa kantaa. Toisaalta jokainen, joka on nähnyt miten vanheneva mies ottaa ajokorttinsa peruuttamisen korkean iän takia, tietää, että se on yleensä hyvin vaikea paikka. ◉

Sydänoireiden kanssa on parempi ennakoida kuin vähätellä

Suomessa sepelvaltimotauti aiheuttaa vuosittain enemmän ennenaikaisia kuolemia kuin mikään infektiosairaus. Oireiden ilmaannuttua onkin tärkeää päästä nopeasti hoitoon, sillä pahimmillaan infarkti voi uhata henkeä.

TEKSTI: Kati Keturi **KUVA:** Erika Suominen

Kun Juankosken poliisiasemalla rikostutkijana työskentelevä vanhempi konstaapeli **Mika Wallius**, 51, huomasi ennen joulua, että hänellä oli voimattomuuden tunteen lisäksi outoja, toistuvia oireita vasemmassa kädessään, Mika ei odottellut, vaan soitti apua itselleen.

Wallius oli dramaattisia tapahtumia edeltävänä päivänä kuin sattumalta keskustellut Juankosken poliisiaseman kahvihuoneessa kollega **Pauli Kekäläisen** kanssa. Miesten puheissa pyörivät etenkin sydäninfarkti ja sitä edeltävät oireet. Walliuksen jo jonkin aikaa puutuneen olon ja ”tikkuileva” vasen käsi, hetkittäinen voimattomuuden tunne sekä juuri tuolloin kahvin kaatamisen yhteydessä ilmaantunut outo rinnan vihlaisu herätti keskustelun aiheesta.

– En missään tapauksessa kuitenkaan osannut ajatella, että kyse voisi olla sydänoireista. Minulla ei ole ollut aiemmin mitään sydänoireita, eikä suvussakaan kulje sydänsairauksia. Toki on ajoittain ollut väsymystä vaikkapa ruokailun jälkeen, mutten osannut sitäkään yhdistää sydämeen millään tavalla. Ketäpä ei välillä väsyttäisi?

Espoon Kauklahdessa opiskellut, kahden alaikäisen isä asettui 1990-luvulla Itä-Suomeen työn sinne kutsuessa. Rintamamiestalossa asuvan perheen arkeen kuuluu pihan huolto, kuten lumi-, metsä- ja puutöitä. Tapahtumasarjan laukaisi se, kun Wallius oli keskustelua seuraavana iltana vaihtamassa traktoriin akkua, jotta saisi lumilingon kiinnitettyä sen perään. Tähän saakka akun kantaminen oli sujunut ongelmitta, mutta nyt jokin tuntui erilaiselta ja puhti loppui kesken.

– Hengenahdistus yhdessä pienen rinnassa olleen, omituisen tunteen kanssa olivat minulle hälytyskellon ääni, joka sai kuuntelemaan omaa kehoa. Olin edelleen epäuskoinen, mutta jäin kuulolle. Hengenahdistus poistui, mutta jotain jäi alitajuntaan. Painoin jo puhelimeeni hätänumeron 112, mutta tyypillisenä suomalaisena miehenä ajattelin, että ohihan tuo nyt meni. En turhaan viitsi häiritä ketään, enkä sitten soittanut, hän muistelee.

Oireiden kadottua Wallius lähtikin saunaan. Omituinen tunne rinnassa tuntui silti yhä ja vaikka hän hengitteli syvään ulkona raittiissa ilmassa, ei tunnetila rinnasta poistunut. Vasemman käden tikkuilukin jatkui. Myös kaulan alueella tuntui erikoista painetta.

– Sitäkin helposti selittelee itselleen tavallisen lihaskrampin. Soitin kuitenkin Hätäkeskukseen perustellen itselleni, että onhan sitä tulut verojakin maksettua. Hätäkeskus lähetti ambulanssin paikalle. Kerroin vaimolleni oireista vasta soitettuani ambulanssin, koska en halunnut hänen hätäntyvän. Minusta otettiin sydänfilmi, jossa ei näkynyt mitään erikoista. Ambulanssin henkilökunta kuunteli oireitani ja hienoisesta vastustuksestani huolimatta halusi joka tapauksessa viedä minut Kuopioon sairaalan ensiapuun.

Ensiavussa sydänfilmi otettiin uudestaan, samoin joitain muita kokeita. Mitään hälyttävää ei löydetty. Myöskään ultraäänitutkimus ei selittänyt oireita. Sairaalaan päästyään Wallius pohtikin, oliko tämä ollut turha keikka ja mielessään oli jo kotiin lähtemässä. Lääkäri oli kuitenkin eri mieltä ja halusi tehdä varjoainekuvausten. Edessä oli levoton yö.

↑ **Pallonlaajennusleikkaukseen joutunut Mika Wallius kehottaa jokaista kuuntelemaan omaa kehoaan.**

– Pitkä odottelu ensiavussa, sängyllä kuljetelu sairaalassa ja pitkään syömättä oleminen ennen varjoainekuvausta vaikuttivat kaikki olotilaani. Toki tunsin olevani hyvässä hoidossa ja ammattilaisten käsissä koko ajan.

Nopea toimenpide

Aamu valkeni huonosti nukutun yön jälkeen. Ennen varjoainekuvausta hänelle selitettiin tarkasti, mistä tehtävässä toimenpiteessä on kyse. Ajatukset alkoivat miehen mukaan harhailla. Olisihan kelle vaan pysäyttävää, kun kerrotaan, että kajotaan sydämeen. Tekemättömät asiat, pienet lapset ja muut perheasiat pyörivät hänen ajatuksissaan.

– Yhdeltä iltapäivällä minut vietiin saliin, jossa oli oikeastaan vain luotettava ammattilaisiin. Toimenpiteen yhteydessä minulle tultiin sanomaan, että minulle tehdään samalla pallonlaajennus. Täytyy myöntää, että siinä vaiheessa pelotti. Olin koko ajan hereillä ja tietoinen kaikesta. Ranteen kautta he menivät sydämeen. Ranteen puuduttaminen sattui kovasti, mutta muuten en tuntenut mitään kipua operaation aikana. Epämiellyttävää oli myös käden sitominen telineeseen, jotta se pysyisi paikallaan.

Itse toimenpide oli joka tapauksessa ohi 48 minuutissa ja Wallius pääsi osastolle toipumaan. Operaation aikana ei seikkaperäisemmin kerrottu, mistä oli ollut kysymys, mutta Wallius luotti saavansa tiedon aikanaan.

Kreivin aikaan hoitoon

Wallius vietti osastolla vielä toisenkin yön. Hänelle annettiin paljon aiheeseen liittyvää materiaalia. Mies tutki myös itse puhelimeltaan netistä löytyvää sepelvaltimotauti-infoa ja tajusi, että kyseessä oli ollut vaarallinen oireilu ja todellinen läheltä piti -tilanne. Wallius sai myös nähdä stenssin, vastaavan, jonka sai ”konehuoneeseensa”, ja kertoo nyt, miten paljon hän ar-

vostaa mikrokirurgiaa.

– Lääkärikierron yhteydessä minulle kerrottiin, että tulin hoitoon kreivin aikaan. Elintärkeä sydämen osa oli ahtautunut 70-prosenttisesti. Varsinaisesta sydäninfarktista ei siis vielä ollut kohdallani kyse, mutta vakavasta asiasta kuitenkin.

Stenssin avulla miehen vointi on parantunut ja energiaa on tullut lisää. Nyt hän tiedostaa, ettei aiempi väsymys ollutkaan ihan tavallista, vaan kyse olikin sydämen oireilusta. Jos Wallius voisi jotain sanoa niille, jotka pohtivat omia oireitaan eivätkä tiedä, kannattaako asiasta yhä kiihtyvässä maailmanmenossa tai työpainneiden keskellä ”tehdä mitään numeroa”, sanoma on selvä.

– Jokaisen tulisi kuunnella oman kehon antamia varoitusmerkkejä. Ensinnäkin läheisille pitää heti kertoa kokemistaan oireista ja vaikka kirjata niitä kalenteriin. Vasemman käden tikkuilua, kaulalla tai rinnassa olevia puristuksenomaisia oireita ei saa vähätellä. Kuuntele kehoasi ja rohkene soittaa apua myös itsellesi.

Ahtaumien syntyminen ei myöskään ole välttämättä iästä kiinni. Ensiavussa Walliukselle kerrottiin, että skaala infarktille on ”täysin oireettomasta mustaan autoon”. Hänen mielestään sydämen kunto olisikin hyvä tarkastaa, kun ihminen täyttää 50 vuotta.

– Katsastetaanhan autojakin, miksei meitä ihmisiä myös? Itselleni suositeltiin liikuntaa jatkossakin kolesterolin tarkkailun ja hallinnan lisäksi. Pääsin hiljattain palaamaan takaisin töihin, on todella mukavaa olla taas sielläkin – uusin voimin! 🟡

Sepelvaltimotauti on yleisin kuolinsyy Suomessa. Laajalle alueelle säteilevä rintakipu, hengenahdistus, pakahduttava tunne rintakehällä ja kylmänhikisyys ovat tyypillisimpiä sydäninfarktin oireita. Silloin pitää soittaa välittömästi hätänumeroon 112. Oireiden nopea tunnistaminen ja hoito on tärkeää, koska sydäninfarkti on henkeä uhkaava tilanne.

Sydänperäinen oire tuntuu laajalla alueella rintakehällä ja se voi säteillä kaulalle, yläraajoihin ja ylävatsalle. Sydäninfarktiin ei aina liity voimakasta kipua, vaan joillakin oireena voi olla pahoinvointia, närästyksen tunnetta ja yleistä huonovointisuutta. Siksi uutena oireena ilmaantuvan rintatuntemuksen tai hengenahdistuksen syy pitää selvittää.

Sydänoireiden kanssa ei voi jäädä odottamaan koronaviruksen väistymistä. Koronapotilaat hoidetaan sairaaloissa eri tiloissa kuin muut potilaat, joten virustartuntaa ei tarvitse pelätä. Suomessa on koronatilanteesta huolimatta valmius hoitaa jokainen välitöntä hoitoa vaativa potilas.

Asiantuntijana Mari Blek-Vehkaluoto Suomen Sydänliitosta.

99 VAIHDETAAN VAPAALLE

KAUKALOIDEN KAAPPAAMA

TEKSTI

Katja Almgren

KUVAT

Ari-Pekka Hihnala

Uusi
juttusarja:
**Vaihdetaan
vapaalle**

Vanhempi konstaapeli Tomi Reinikaisen vapaa-ajasta leijonan osan vie harrastukset, joita viisihenkisessä perheessä riittää. Kalajokisen jääkiekkjoukkueen valmentajalla on pitkä pelaajaura myös omasta takaa.

Yleisurheilua, jalkapalloa, hiihtoa, judoa, painonnostoa... Kalajokisen **Tomi Reinikaisen**, 46, nuoruusvuosien harrastustausta oli jo entuudestaan pitkä, kun hän 13-vuotiaana innostui jääkiekosta. Yläasteikäinen nuorukainen oli kuullut kavereiltaan Kalajoen Junkkareiden junnujoukkueesta ja halusi sinne itsekkin. Vanhempien kuljettamana 25 kilometrin matka jäähallille ja takaisin alkoi taittua viikko toisensa jälkeen.

Tomi ehti pelata kiekkoa aktiivisesti liki 20 vuotta, kunnes 31-vuotiaana hän teki tietoisin päätöksen ja lopetti. Suomen kolmanneksi korkeimmalle jääkiekon sarjatasolle, Suomi-sarjaan yltänyt Tomi oli juuri tullut isäksi ja halusi keskittyä perheeseensä. Taukoa ennätti kertyä kuitenkin vain muutaman vuoden, kun hallielämä kutsui jälleen.

Tomin kolme lasta ovat isänsä tavoin kovia harrastamaan, ja perheessä käydään tällä hetkellä viidessä eri harrastuksessa. Tomi valmentaa keskimmäisen lapsensa joukkuetta jääkiekossa ja jalkapallossa. Yleisurheilussa hän pysyttelee taustajoukoissa jaoston puheenjohtajana.

Jääkiekossa Tomi valmentaa poikien U14-sarjaa eli alle 14-vuotiaiden joukkuetta, joka ensi vuonna siirtyy kilpaikaluokkaan. Yhdeksän vuoden aikana joukkueesta on lopettanut vain muutama ja pari uuttakin on tullut mukaan, joten nyt 15-päinen poikajoukko on valmentajalle tuttu ja läheinen. Lisäksi pojista useampi käy Tomin valmennettavana myös jalkapallossa.

– Pienellä paikkakunnalla valmentajia ei ole jonoksi asti. Toisaalta eri lajien treeniaikataulujen yhteensovittaminen on helpompaa, kun valmennan niistä kahdessa. Jääkiekossa apunani taas on valmentaja, joka vetää salibandyä. Ennen kauden alkua istummekin aina alas ja kasaamme aikataulut sopivaksi, Tomi kertoo ja lisää, että kerran vastustajan paikkakunnalta tullut valmentaja ihmetteli ääneen, miten moinen harmonia on mahdollista, heillä kun seurat kilpailevat aina samoista pelaajista.

– Paha sitä on itsensä kanssa alkaa riitelemään, Tomi nauhahtaa.

14-vuotiailla pituuserot voivat olla melkoisia ja fyysisissä ominaisuuksissa voi olla jopa neljän vuoden ero: osa pojista on fyysisyydessä 16-vuotiaan tasolla, osa vielä 12-vuotiaan

tasolla. Tomi kertoo, että joukkueessa on poikia, joille voisi jo lisätä voimaharjoittelua, kun taas osalle ei missään nimessä.

– Teini-iässä polvi- ja jalkavaivat ilmaantuvat herkästi, jos punttien pariin mennään liian aikaisin. Koska tunnen pojat niin pitkältä ajalta, voin valmentajana huomioida tämän harjoitteissa, Tomi toteaa.

Harrastuksilla poissa pahanteosta

Tomi työskentelee Oulun poliisilaitoksen Kalajoen poliisipalveluryhmässä, jossa tutkijoita ja kenttäväkeä on yhteensä kymmenkunta. Kalajoella myös kenttäväki tukee tutkintaa. Tomin vuorotyö kentällä aiheuttaa oman haasteensa harrastavan perheen arkeen.

↑ **Alle 14-vuotiaiden poikien joukkuetta valmentavan Tomin mielestä pelaajan pahin vastustaja on tämän oma asenne. Valmentajana hän vaatiikin jokaiselta pelaajalta myös treeneissä 100 % panostusta ja keskittymistä.**

– Tutkinta voisi työajallisesti sopia elämäntilanteeseeni paremmin, mutta toistaiseksi tykkään olla kentällä. Olen koko virkaurani tehnyt myös ennalta estävää toimintaa oman työn ohella, Helsingissäkin aikanaan nuorisopoliisiryhmässä työskennellyt Tomi kertoo.

Työstä ja taustasta on hyötyä teini-ikäisiä valmentaaessa. Tomi naurahtaa, että murrosikäisinä lapset ovat haastavassa iässä, kun silloin kapinoidaan ja haastetaan auktoriteetteja, eikä yläkoulun opettajia käy kateeksi.

– Poliisilla on onneksi täällä vielä auktoriteettia. Toisinaan kun käyn kouluilla pitämässä laillisuuskasvatusta, saattaa opettaja varoitella ennalta haastavasta luokasta, mutta todellisuudessa luokan suupaltit ja rääväsuut hiljentyvät, ja voimme käydä hyvinkin keskustelun esimerkiksi mopojen viritämisestä ja muista nuoria kiinnostavista asioista.

Viime kesänä Kalajoen urheilukentällä oli tehty vahingon- teko, josta tuli kallis lasku. Silminnäkijöiden mukaan teosta vastuussa olleita nuoria oli kokoontunut skeittiramppien tun- tumaan, ja poliisipartio hälytettiin paikalle. Osa porukasta lähti partiota karkuun, mutta paikalle jäi jokunen poika. He vetosivat poliisipartioon sanomalla, etteivät he olleet teosta vastuussa. Etteivät he sellaista tekisi, olivathan he sentään Reinikaisen Tomin joukkueessakin pelanneet.

– Pojat ovat vähän vanhempia, sittemmin jääkiekon lopet- taneita. He eivät itse olleet syyllystyneet vahingontekoon, mutta olen nähnyt heitä koulun tupakkapaikalla, eli he ovat ikään kuin vedenjakajalla. Oli kuitenkin mukava kuulla, että olin jäänyt poikien mieleen, Tomi toteaa ja lisää, että muun muassa harrastukset auttavat nuoria pysymään poissa pahanteosta, ja omien lastensa ikäisiä hän on valitettavasti kohdannut myös asiakkaina.

Ruuvia kiristetään iän myötä

Jäähallilla ja tekonurmella Tomi on pojalleen valmentaja, kotona isä. Roolien raja on Tomin mukaan pidettävä jatku- vasti kirkkana – ne eivät saa sekoittua, vaikka se saattaa toisinaan haasteellista ollakin.

Valmentajana Tomi pitää tärkeimpänä toimimistaan mah- dollistajana; jos nuorella on oma into ja halu, hän haluaa olla tukemassa tätä paloa.

– Kalajoen jääkiekkoseura JHT toimii niin sanotusti kas- vattajaseurana. Kun nuori yltää B-juniori-ikään ja hänellä on

↑ **Valmentajana Tomi Reinikainen on aktiivinen ja tsemppaava.**

– Joskus ehkä liiankin, mies naurahtaa. Urheiluvalmennuksen lisäksi hän toimii Kala- ja Pyhäjoki- laakson Poliisi- yhdistyksen puheenjohtajana, Oulun aluetoimi- kunnan varapu- heenjohtajana sekä liiton val- tuuston jäse- nenä.

haluja ja kykyjä lähteä kokeilemaan omia rajoja valtakunnal- lisesti, löytyy vaihtoehtoja isommilta paikkakunnilta, kuten Oulusta, Jyväskylästä tai Vaasasta. JHT:ssä annamme tähän eväät.

– Noin kymmenen vuoden iässä pelaajille aletaan opetta- maan, millaista treenaaminen todella on. Hallille tullaan reilua tuntia aiemmin oheisiin ja alkuverryttelyihin, vedetään treeni ja sen jälkeen vielä ohjattu loppuverkka. U14-poikia yritän jo ohjata enemmän kertomalla ravinnon ja unen merkityksestä, kerron siis kokonaisvaltaisemmin, mitä urheilijan elämä vaatii. Ruuvia ikään kuin kiristetään kohti C- ja B-junnusarjoja. JHT on kasvattajaseura niin urheilumielessä kuin tulevaan elä- määnkin, työskennelläänhän työelämässäkkin usein tiimissä.

Tomin valmennettava joukkue on parin vuoden sisällä uuden äärellä, kun parhaimmistosta aletaan sorvaamaan sen hetkistä U16- eli alle 16-vuotiaiden joukkuetta. Käytän- nössä joukkue kasataan lähipaikkakunnilta yhden seuran alle. Valmentajalla siintääkin silmissä parin vuoden päästä mah- dolliseksi tuleva valtakunnallinen sarja, jonne U16-ikäiset voi- vat karsinnoilla yltää.

Perusteellisen pohjatyön tekeminen on Tomin mielestä urheilijauralle pyrkivälle kaiken a ja o. Sanomalehti Kalevassa oli vähän aikaa sitten kirjoitus, kun kalajokinen pelaaja siirtyi Kärppien A-junnuihin vasta 18-vuotiaana ja tekee mahdollisen liigadebyyttinsä jo tulevana keväänä.

– Pelaajaa oli valmennettu täällä niin, ettei hyppäys tunnut liian suurelta. Kasvattajaseuroissa on tehtävä riittävät pohjatyöt, sillä liigapaikkakuntien A-junnuissa vaatimustaso on jo todella kova. Liian nopeassa tasonnostossa saa vain herkästi paikat hajalle, Tomi toteaa.

Koronan kurimuksessa

1. joulukuuta Kalajoen jäähalli suljettiin. Sitä seurasi kahden kuukauden tauko. Koronaviruksen ja sen muunnoksen leviäminen haluttiin saada aisoihin harrastustoimintaa rajoittamalla koko maassa. Vastaavat rajoitustoimet pysäyttivät harrastustoiminnan myös keväällä 2020.

Vuoden vaihteen tauon aikana Tomi veti U14-pojilleen etätreeniä ja kävi heidän kanssaan lenkillä. Rajoitusten puitteissa lenkkipolulle sai lähteä maksimissaan 10 juoksijaa kerrallaan. Yhteistreenitauko koetteli urheilemaan tottuneita nuorukaisia, joille ulkoajat olivat pelastus. Tomi kävikin toisinaan ilahuneena katsomassa, kuinka osa pojista oli sopinut keskenään pelailut jäähallin viereiselle ulkoajalle.

– Tarjosin pojille viikoittain kolmesta neljään lihaskuntotreeniä tai lenkkiä, toisinaan kävimme pienryhmänä ulkoajallakin. Tapahtumia kertyi viikkojen aikana useita kymmeniä. Uskallan kuitenkin väittää, etteivät kaikki niitä omatoimisesti tehneet. Tässä ikäluokassa jo näkee, kenellä on aito ja suurin palo urheiluun ja kenelle jääkiekko on enemmän vain kiva harrastus.

Erityisen harmissaan Tomi on seuran tämänhetkisen U16-jääkiekkjoukkueen puolesta, sillä kasvattiseuroissa toiminta huipentuu nimenomaan U16-sarjaan.

– Pojilla on takana yli 10 vuotta jääkiekkoa ja he kävivät syksyllä kovan karsintasarjan, jonka tuloksena pääsivät mestikseen, ja melkein ylsivät SM-tason alempaan sarjaan. Koronan vuoksi he eivät kuitenkaan ole vielä päässeet pelaamaan, vaikka normaalioloissa pelejä olisi ollut joulun jälkeen ympäri Suomen, mikä olisi nuoruusuran hieno huipennus omassa seurassa, Tomi harmittelee ja lisää, että ensi kaudella osa joukkueen pelaajista hakeutuu opiskelujen myötä liigapaikkakuntien B-juniorijoukkueisiin.

Tomin oli myös itse tarkoitus lähteä keväällä Vierumäelle seuraamaan, kun tämän kauden U15-ikäluokan ensimmäinen maajoukkue valitaan. Reissu kuitenkin peruuntunee rajoitusten vuoksi.

– Tapahtumassa näkisi, missä Suomen absoluuttinen kärki on tällä hetkellä. Se tarkoittaisi sitä, että joko kauhistuisit tai

↑ Tomi Reinikaiselle tuttu, NHL-urallakin ansioitunut Oulun Kärppien Jussi Jokinen on kotoisin Kalajoelta. Kymmenen vuotta sitten joku kaveriporukasta keksi pyytää Jussia tuomaan NHL-kavereitaan Kalajoen jäähalliin pelaamaan kiekkoa. Siitä käynnistyi Jussi Jokinen Allstars -tapahtuma, joka on tuonut vuosittain JHT:n kotihalliin Suomen kirkkaimpia jääkiekkotähtiä. Odotetun tapahtuman 10. vuosijuhla jouduttiin perumaan viime syksynä koronapandemian vuoksi.

huokaisisit helpotuksesta peilatessasi tasoa oman joukkueen pelaajiin ja siihen millä tasolla heidän tulisi vuoden kuluttua olla.

Aikaa perheelle

Ilman koronaa tai työvuoroja jääkiekko lohkaisee Tomin viikosta helposti 20 tuntia. Työvuoron osuessa treenien tai pelien kanssa samaan aikaan, ottavat roolia muut.

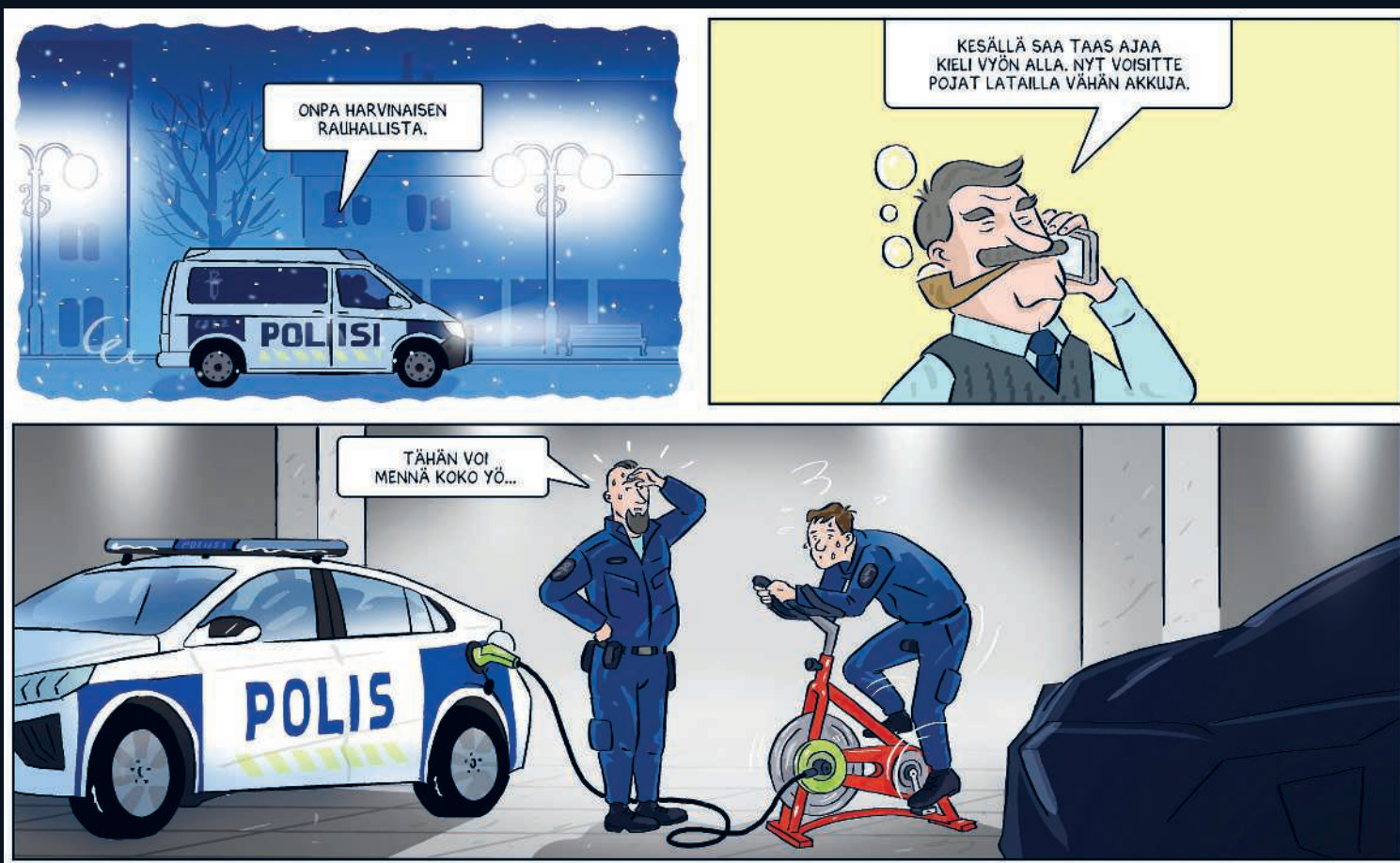
– Myöskään yövuoron jälkeen en lähde samoilla silmillä pelireissuille. Teen valmennusta talkoopohjalta, enkä lähde terveyttä riskeeraamaan. Jalkapallo ja perheen muut harrastukset ottavat myös osansa, mutta on hyväksyttävä, ettei kaikkeen vain ennätä.

Tomi on palannut valmennuksen ohella kentille myös itse. Hän pelaa kiekkoa Kalajoen harrastesarjassa sekä jalkapalloa ”ukkopallossa”. Nämä harrastukset ovat kuitenkin tauolla, sillä koronarajoituksia höllennettiin Kalajoella vain alle 18-vuotialle.

– Jos nyt jotain hyvää koronan tuomassa tauossa oli, kerkesinpä itse enemmän liikkua. Silloin oli myös aikaa perheen kesken käydä meren jäällä luistelemassa tai hiihtelemässä. ☺

POLIISIPARTIO: Armoton vuoro

V. VITIKAINEN, T. SUNNARBORG 2021

POLIISIN KRIISITIE TOISUUS KOETUKSELLA

ENSIMMÄISET kirjaukseni koronaan liittyen ovat viime vuoden helmikuulta, jolloin strategisessa palaverissa tehtiin aiheesta ensimmäisiä päätöksiä. Tilanteen vakavuus oivallettiin varhaisessa vaiheessa ja ennakoivat toimenpiteet koronakatsauksiin, -päivystykseen ja -nyrkkiin liittyen päätettiin mielestäni oikea-aikaisesti.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksemme on toistaiseksi suoriutunut koronakriisistä hyvin, kun otetaan huomioon tartunnat, altistumiset, karanteenit ja henkilöstön suojaaminen. Poliisilaitoksen työsuojelupäällikkö ja -valtuutettu saivat tekemästään työstä pandemian torjunnassa ansaitusti tunnustusta. Sitä olisi pitänyt jakaa myös linjajohtajalle kriisijohtamisen otteestaan ja kyvystään, viestintäpäällikön ohella.

Poikkeusoloissa laitoksemme henkilöstöä oli eristämässä Uuttamaata Puomi-operaatioissa, jossa sovellettiin valmiuslain toimeenpanoasetuksiakin henkilöstönäkökulmasta hyvin, ellei kiitettävästi. Vuosilomista ja työajoista poikettiin harkitusti ja perustellusti, huoltoa puomeille järjestettiin asetuksen mukaisesti.

Suojamateriaaleihin liittyvät logistiikan aidot käytännön ongelmat, kuten suojaimien riittävyys, seuranta, jakelu ja saatavuus henkilöstölle, saatiin ratkottua mielestäni kohtuullisessa ajassa. Me henkilöstöedustajat saatoimme myös viikoittain nostaa ajankohtaisia kysymyksiä käsittelyyn esimerkiksi koronariskeistä eri tehtävissä, palkkauksen poikkeamista aina etätöiden haasteisiin asti. Saimme johdolta vastauksia ja päätöksiä, tarvittaessa lisäselvityksin.

Poikkeusolojen aikana päällimmäisiksi kriisiolosuhteiden mielikuviksi jäikin materiaalihallinnon kriittisyys. Toinen merkittävä asia oli vaje kriisitietoisuudessa. Sitä oli havaittavissa koko hallinnon eri tasoilla – poikkeusolosuhteissa kyky päätöksentekoon ei voi päättyä arkisiin kello 16.15. Pääkaupunkiseudulla ja poliisin johdossa rutiinit ylittivät kriisitilanteen vaatimukset liian usein.

Ymmärrys suorituskyvyn kannalta merkityksellisistä asioista, kuten prioriteeteista ja mahdollisuuksista poiketa normiolosuhteiden ohjeista valtakunnallisen kriisin vallitessa, tuottivat joillekin ylitsepääsemättömiä vaikeuksia.

Vaikka julkishallinnon muihin toimijoihin verrattuna poliisi on toistaiseksi suoriutunut hyvin, pandemia ei ole vielä ohitse ja kriisiväsymys ja turtuminen valtaavat mielialaa. Kesä saattaa olla käännteentekevää aikaa, ja pandemian lopulta hellitettyä otetaan, on perusteellinen jälkiarviointi paikallaan.

Ilari Kulmanen työskentelee vanhempänä konstaapelina ja pääluottamusmiehenä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella.

Ålands polismyndighet – lik men ändå olik andra polisinrättningar i Finland

TEXT

Johan Pawli

FOTOS

Ålands
Polismyndighet

Alla har vi säker en uppfattning om Åland och att Åland skiljer sig från fastlandet på något sätt. Det samma gäller Ålands polismyndighet, som skiljer sig från polis-inrättningarna. För att skapa rätt förståelse för varför och hur Ålands polismyndighet skiljer sig från fastlandet måste man kort se nästan 100 år bakåt i tiden, för där finner man förklaringen till situationen.

Hundra år av självstyrelse

När Finland blivit självständigt önskade Åland höras till Sverige. Ärendet tog upp i Nationernas förbund 1920 (föregång-

are till Förenta Nationerna) och beslutet i ärendet 1921 blev att Åland tillföll Finland, förblir svenskspråkigt och demilitariserat samt får en hög grad av självstyrelse.

Ålands självstyrelsens lagting sammanträdde första gången 9 juni 1922. Den 9 juni blev därefter Ålands självstyrelsedag och självstyrelsen firar in sitt 100-årsjubileum mellan 9 juni 2021 och 9 juni 2022.

Ålands självstyre innebär att Åland har en delad lagstiftnings- och förvaltnings behörighet med Finland. För polisverksamhetens del betyder det att man har två lagstiftningar att följa, den fin-

ska och den åländska. I vardagspråk talar vi om den röda boken som är Finlands Lagbok och den blå boken som är Ålands lagsamling. I områden som gäller förundersöknings-, tvångsmedel, strafflagen, vapen samt maktmedel med mera gäller samma regelverk som på fastlandet och även polisstyrelsens direktiv är gällande. När det gäller området allmän ordning och säkerhet, trafik, jakt och en del tillståndsärenden med mera gäller åländsk lagstiftning och landskapsregeringens direktiv.

Polisverksamheten på Åland regleras av Republikens presidents förordning om polisförvaltningen i landskapet

Åland. Förordningen innebär att Åland tar an sig statens uppgifter inom landskapet Åland och polismyndigheten bör till sin uppgift motsvara en polisinsättning på fastlandet. Genom överenskommelseförordningen ser staten till att polispersonalen på Åland ges möjligheter att få utbildning på svenska. Här stöter man ofta redan på en felaktig förståelse om polisverksamheten. De flesta kollegor man talar med tror att den åländska polisen sköter endast Ålands ärenden och har någon form av specialstatus, när det i verkligheten är så att landskapets polis sköter statens uppgifter parallellt med egna åländska uppgifter.

Vad betyder det att jobba inom Ålands polismyndighet?

På Åland är alla poliser anställda av Ålands lanskapsregering. Förutom en del av rikslagstiftningen finns även landskapets egen lagstiftning i enlighet med den behörighetsdelning som självstyrelsen har. Den resultatstyrningsmodellen som finns på fastlandet gäller inte på Åland, även om samma element nog finns.

I praktiken är den delade behörigheten den största skillnaden. Regelverket med två parallella gällande lagstiftningar är spännande och erbjuder intellektuell stimulans. Alltid är det juridiska regelverket inte helt klart, vilket tidvis skapar osäkerhet i verksamheten.

Organisatorisk och verksamhetsmässigt är arbetet i långt likadant som inom vilken polisinsättning som helst i riket. Ett större undantag finns och det är alarmcentralen, som organisatoriskt är en del av polismyndigheten.

Myndigheten har 71 polistjänster och ska med dessa organisera sin verksamhet så att den motsvarar vad en polisinsättning gör på riket. Kravet innebär att polispersonalen är mångsysslare med

breda arbetsuppgifter samtidigt som olika specialansvar ofta tillkommer.

Personalfördelningen är sådan, att ungefär hälften jobbar inom området övervakning och utryckning, lite under hälften är placerade i brottsbekämpningen och resterande finner man inom tillståndsverksamheten och staben. Organisatoriskt påminner Ålands polismyndighet om en "mini-polisinsättning" som producerar samma service som polisinsättningarna, men på ett lite annorlunda sätt, med lite annorlunda målsättningar och en annorlunda omvärld.

För ögonblicket byggs polismyndighetens nya polishus, som beräknas vara färdigt i början av 2022.

Åland har också ett eget tjänstekollektivavtal som skiljer sig från statens samt en egen grafisk profil som skiljer sig från rikets.

Omvärlden och utvecklingstakten skapar avvikande utmaningar

Turismen är en viktig del av näringslivet på Åland och sommarsäsongen är turis-

tintensiv, vilket innebär att samma rytm existerar på Åland som i fastlandet. Under bästa semestersäsong är det uppdragsintensivast och mest brottsanmälningar.

De flesta känner inte till att Åland har tre internationella hamnar, i Mariehamn, Långnäs och Eckerö samt ett flygfält. Normalt är hamnarna livligt trafikerade, bland annat stannar färjan mellan Tallinn och Stockholm i Mariehamn alla nätter. Från Tallinn leder Via Baltica direkt ner i Mellan Europa och tillbaka. Från Sverige och Stockholms finns snabba rutter ut över hela världen och kontakterna från Sverige till Åland är frekventa. Corona pandemin har minskat på trafiken tillsvidare. Trots att Åland är en liten brottsmarknad - med endast 30 000 invånare - är landskapet via de dagliga färj- och flygrutterna ihopkopplande med tre stora städer och där tillhörande kriminella kulturer.

Polisförvaltningens reformer (PORA1,2 och 3) har haft och har fortfarande en kraftig inverkan på hur polisverksamhetens förutsättningar ser ut på Åland, eftersom bland annat utbild-

ningen på fastlandet är anpassat till koncern stora inrättningar. Utvecklingen har lett till att personalen i myndigheten inte har samma möjlighet att utveckla sin yrkeskompetens som personalen i inrättningarna har. En del av utbildningen skaffas därför från Sverige. Även stabsverksamheten har utmaningar med informationsförvaltning, upphandlingar samt åtgärder som strävar till att säkerställa den operativa verksamhetens kapaciteter och kompetenser.

Ålands polismyndighet – möjligheternas myndighet

Det finns flera saker som subjektivt kan kännas bättre på Åland. Arbetstakten är lugnare vilket gör att personalen har en genuin möjlighet att ge ärenden den tid som behövs för att göra ett gott och kvalitativt arbete. Utmaningarna ligger mera i bristerna på vidareutbildningsutbudet samt de oklarheter som den delade behörigheten tidvis framkallar.

Grundlönen för en äldre konstapel är märkbart bättre på Åland och även ersättningarna för obekvämt arbetstid skiljer sig från fastlandet. En äldre konstapel får på Åland en märkbart bättre startlön. Grundlönen är 2689,25 € / månad. Även ersättningarna för obekvämt arbetstid skiljer sig från riket och är enligt följande: Kväll 15 %, natt 40 %, lördag 25 % och söndag 100 %. Utöver det här betalas ett Ålandstillägg på 121,24 € / mån och myndigheten stöder personalen med 400 € / år som kan användas på idrott och kultur.

Landskapet är geografiskt litet och här finns inte trafikrusningar eller andra tidstjuvar. Jämfört med arbetspendlingen i de större städerna sparar man märkbart med tid. Bor man i skärgården och åker färja tar det förstås längre.

Hela samhällsrytmen på Åland är lugn och möjligheterna till olika fritidsverksamheter är utmärkt. För dem som är intresserade av naturen och olika naturupplevelser är möjligheterna unikt goda.

Närheten och de täta kontakterna till Sverige gör att storstaden Stockholm är endast ett stenkast härifrån. Det samma gäller Arlanda, varifrån man lätt flyger varts som helst i världen. Polisföreningens medlemmar har även möjlighet att njuta av den Åländska skärgården och fiska vid föreningens stuga på Torpön i Eckerö. ◉

Artikkeln är översatt från svenska texten som finns i artikeln på spj.fi/Ahvenanmaa100

SIJOITTAMISEN AL Näin pääset alkuun

Miten sijoittaminen kannattaa aloittaa? Kuinka suuria summia sijoittamisen aloittaminen vaatii? Milloin on liian myöhäistä aloittaa sijoittaminen? Tässä vastauksia moniin sijoittamisen aloittamista harkitsevien kysymyksiin.

Elokuvissa merkkipukuihin pukeutuneet pörssimeklarit huutavat puhelmiinsa, välillä virtaa samppanja, välillä kyyneleet. Suurimmalle osalle sijoittaminen on kuitenkin arkipäiväisempää, ja viime vuosina Suomessa yhä useampi on aloittanut sijoittamisen. Osa sijoittaminen kiinnostaa jo itsessään, toiset hakevat säästöilleen säästötillää parempaa korkoa ja monelle sijoittaminen on tapa tavoitella omia unelmiaan, vaikka sitten sapattivapaita, moottoripyörää tai aikaisempaa eläköitymistä.

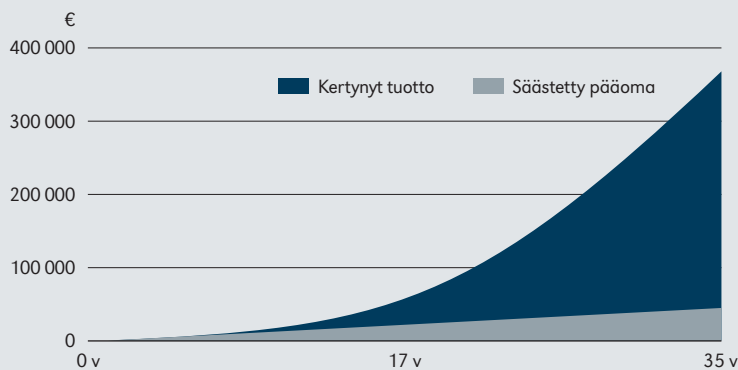
Hyvä hajautus ja harkittu riski – sijoittamisen lyhyt oppimäärä

Ennen säästötilliltä pystyi saamaan useammankin prosentin varmaa korkoa. Viime vuodet olemme kuitenkin eläneet nollakorkojen maailmassa ja siksi säästötillille säästetyt rahat eivät kasvata tuottoa samalla lailla. Samalla inflaatio nakertaa koko ajan rahan arvoa, eli samalla summalla saa koko ajan ostettua vähemmän.

Sijoittamisessa taas etsitään eri tavoilla parempaa tuottoa ottamalla harkittua riskiä. Hyvin hajautetussa sijoitussalkussa riski tarkoittaa sitä, että toteutunut tuotto poikkeaa odotetusta joko negatiivisesti tai positiivisesti. Eli esimerkiksi odotetun seitsemän prosentin sijaan tuleekin tuottoa viisi prosenttia tai toisaalta myös vaikkapa kymmenen prosenttia eli odotettua enemmän. Yksittäisen vuoden osalta toteutunut tuotto voi poiketa merkittävästi odotetusta, mutta pitkän ajan kuluessa hyvät ja huonot vuodet tasapainottavat toistensa vaikutuksia. Pitkäjänteinen sijoittaja pääsee siis tavoitteeseensa todennäköisemmin.

Hyvällä hajautuksella taas tarkoitetaan, että on sijoittanut sopivassa määrin erilaisiin sijoituskohteisiin, kuten esimerkiksi erilaisiin osakkeisiin, korkoihin ja kiinteistöihin. Tällä turvataan sitä, että vaikka yhdellä tai useammallakin sijoituskohteella menisikin huonommin, kokonaisuutena päästään silti lähelle, ellei ylikin tavoitellun tuoton. Esimerkiksi valmiissa rahastoissa tai sijoituskoreissa, kuten vakuutusyhtiön tarjoamia sijoitusratkaisuja kutsutaan, hajautus on yleensä tehty sijoittajan puolesta valmiiksi.

OITTAMINEN KANNATTA AINA. helposti

Säästöt jopa 367690 €

Säästetty pääoma 42900 €

Kertynyt tuotto 324790 €

Aika on sijoittajan ystävä

Mitä pitkäjänteisemmin sijoittaa, sitä todennäköisemmin sijoittaja pääsee haluamaansa tuottoon ja siis omaan tavoitteensa, vaikka sen oman unelmansa toteuttamiseen. Tavoitteen voi määritellä joko itse tai asiantuntijan kanssa. Hyvässä tavoitteessa on määritelty aika ja tavoiteltava summa. Sitten katsotaan, millaisia kuukausittaisia säästösummia se edellyttää.

Pitkäjänteinen sijoittaja pääsee hyötymään paremmin myös korkoa korolle -ilmiöstä eli sijoittamaan saamansa tuotot edelleen, jolloin myös ne kasvattavat varallisuutta. Ero säästölille säästämiseen ei heti kuukausittain, mutta pitkän ajan kuluessa sillä on iso merkitys.

Esimerkki: ei korkoa korolle -efektiä

Jos sijoittaisi kerralla esimerkiksi 1000 euroa 10 prosentin vuosikorolla. Vuosittain säästettyyn summaan tulisi siis 100 euroa lisää ($10\% \cdot 1000 = 100$). Kahden vuoden jälkeen kasassa olisi 1200 euroa ($1000 + 100 + 100$) ja 20 vuoden päästä 3000 euroa ($1000 + 20 \cdot 100$), josta tuottoa olisi 2000 euroa.

Esimerkki korkoa korolle -efektillä

Vastaavassa tilanteessa korkoa korolle -efektin myötä tulisikin jo 6 674 euroa eli tuottoa olisi 4 674 euroa enemmän. Jos kuukausittain olisi lisäksi sijoittanut 100 euroa lisää, lopputuloksena olisi jo 78 407 euroa. Jos sijoitusaika olisikin pidempi, esimerkiksi 35 vuotta, loppusummassa päästäisiin jo 369 690 euroon.

Mitä isompi summa ja mitä pitempi aika, sitä suurempi korkoa korolle -efektin vaikutus on. Kuten laskelmastakin huomaa, korko korolle -efektin

ansioista pienemmälläkin kuukausisummalla pääsee jo isoihin säästöihin. Siksi sijoittaminen kannattaa aloittaa yleensä mahdollisimman aikaisin, mieluiten heti, kun kuukausittaisista tuloista jää edes vähän ylimääräistä käteen.

Vaikka sijoittaminen kannattaakin aloittaa mahdollisimman aikaisin, myöhäistä se ei koskaan ole. Usein vanhempana syrjään jäävän rahan osuus on isompi. Se tarkoittaa sitä, että kuukausittain sijoitettava summa voi olla isompi. Oli tilanne mikä tahansa, sijoittaminen ei vaadi suuria tuloja ja vaihtoehtoja riittää, oli aikajänne tai sijoitettava summa melkein mikä tahansa.

Miten sijoittaminen kannattaa aloittaa?

Monelle ensimmäinen askel sijoittamisen puolelle tapahtuu erilaisten valmiiden sijoitustuotteiden kautta, joissa sijoittamisen ammattilaiset sijoittavat puolestasi valitsemallasi tavalla. Tällaiset valmiit rahastot ja sijoituskorit sopivat hyvin myös kokeneemmille sijoittajille, jotka eivät itse ole niin kiinnostuneita sijoitusmaailman seuraamisesta, tai esimerkiksi myös oman sijoittamisen rinnalle esimerkiksi vaikkapa hajauttamisen vuoksi.

Sijoittamista rahastoihin tai sijoituskoriin voi tehdä vaikkapa kuukausittaisena säästämisenä tai sijoittamalla kerralla isompia summia aina silloin tällöin. Summia voi elämäntilanteen muuttuessa muokata ylös- tai tarvittaessa alaskin päin.

Kun itselle sopiva summa ja tapa on selvillä, on aika valita itselle sopiva sijoitusvaihtoehto. Sijoittamisen asiantuntijat tai Mandatum Lifen sijoituslaskuri auttavat hahmottamaan omille sijoitussummille, aikajännteelle, riskinottohalukkuudelle sekä tuotto-odotukselle sopivan vaihtoehtonehto. 🟡

Artikkelia varten on haastateltu Mandatum Lifen asiantuntijoita.

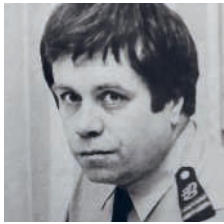
Suomen Poliisijärjestöjen Liiton jäsenenä saat etuja Mandatum Lifen sekä Traderin sijoittamisen palveluista. Edut koskevat Trader-kaupankäyntipalvelua ja digitaalista varainhoitoa.

Jos haluat sijoittaa itse, voit käydä kauppaa maailmanlaajuisesti Trader-kaupankäyntipalvelussa. Traderiin saat avuttua myös osakesäästötilin. Trader-kaupankäyntipalvelussa käyt kauppaa aina vähintään Plus-hintaluokassa alk. 0,04 % (minimi 6 euroa). Digitaalisessa varainhoidossa rahojasi hoitavat Mandatum Lifen ammattilaiset. Digitaalisen varainhoidon palvelusta saat starttibonusta 1 % aina 50 000 euroon asti.

SURUVIESTI

Mauri Erik Takanen
ylikonstaapeli
s. 27.11.1933 Lehtimäki
k. 17.10.2020 Jyväskylä

Jukka Uolevi Laaksonen
s. 5.12.1942 Huittinen
k. 5.11.2020 Tampere

Markku Jouko Tapio Palokas
s. 10.12.1949
k. 22.1.2021

Kimmo Sulkunen
ylivartija
s. 4.3.1965
k. 26.1.2021

Muistamiset-palstalla julkaistaan kuvia merkkipäivistä, eläköitymisestä, häistä, lapsen syntymästä tai kollegan poismenosta. Tapahtumasta saisi olla kulunut korkeintaan kuusi kuukautta.

facebook.com/SPJL.PO

twitter.com/SPJL_PO

ANKO LAKIASIAINTOIMISTO

Me päivystämme 24/7, jotta tutkinta edistyisi tehokkaasti ja saat avustajan välittömästi.

VIRANOMAISTEN PÄIVYSTYSNUMERO

010 338 9246

Myös viikonloppuisin ja arkipyhinä.

Helsinki Turku Lahti
Kotka Kouvola

✉ anko@anko.fi
www.anko.fi

Opiskele
OIKEUSTIETEITÄ

HTK/HTM tai ON/OTM -väyläopinnot, Itä-Suomen yliopisto
Hämeenlinnassa

Etene urallasi & Kehitä osaamistasi

MAKSUTON
INFOTILAISUUS
VERKOSSA

8.6.2021 klo 17-19

www.hameenkesayliopisto.fi

HÄMEEN kesä-
YLIOPISTO

Spji Suomen Poliisijärjestöjen Liitto

Jonne Rinne
puheenjohtaja
050 399 8795

Mika Nygård
järjestöpäällikkö
040 556 1441

Katja Almgren
viestintäsuunnittelija
044 582 0012

Virpi Hallikainen
talousassistentti
044 720 2094

Sari Haukka
viestintäpäällikkö
041 730 5957

Minna Huhta
koulutus- ja edun-
valvontasuunnittelija
045 137 3393

Alice Utraiainen
pääluottamusmies/OM
050 440 8452

Jesper Thurin
lakimies
050 301 9254

Tarja Heinonen
puheenjohtajan sihteeri
040 561 0114

Pekka Lassila
pääluottamusmies/
poliisihallinto
050 598 1315

Auno Mäkinen
neuvottelupäällikkö
044 906 3710

Nuppu Pelevina
erityisasiantuntija,
yhteiskunnallinen
vaikuttaminen
050 548 1593

Anne Rakka
jäsenrekisterisihteeri
050 415 2080

Rita Ridanpää
lakimies
050 570 1597

Jaana Tynjälä
talouspäällikkö
040 940 2061

spji@spji.fi
Asemamiehenkatu 2,
00520 Helsinki

” Muistathan ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi ja puhelinnumerosi yhdistyksesi jäsenasioiden hoitajalle tai liiton jäsenrekisteriin!

99 Kotona ollaan kyllästymiseen saakka, ettei tauti leviäisi tai muuntuisi.

Lomatoiveita

YKSIKÖVASTAAVAMME on pyytänyt kevään lomatoiveitamme, ettei tulis huhtikuussa kiirus. Vanhat lomapäivät olisi poltettava huhtikuun loppuun mennessä ennen kuin uutta pukkaa päälle.

Yhytin hallintosihteerimme keskusteluun ja juttumme kääntyi työelämäkysymyksiin. Hallintosihteerini oli ollut vastikään luennolla, jossa oli käsitelty muun muassa työyhteisön hyvinvointia. Arvatenkin koronasta johtuen uutena elementtinä olemisen sietämättömässä keveydessä on tullut loman tarve omasta perheestä. Ei siis enää irtiottoa vain töistä, asiakkaista, työkoneesta, työkavereista, vaan kotiosoitteessa epidemian johdosta enemmän tai vähemmän jumittaneesta perheestä.

Kun asiaa tarkemmin ajattelee ja mallaa ajatuksen nykymaailmankuvaan, näinhän se varmasti on. Ennen vanhaan ruokakuntia oli muutamassakin polvessa saman katon alla, mutta töitä tehtiin enemmän aamusta iltaan, eikä sitä enää ilta jaksanut kuin yöpuulle kavuta. Tuvat tursusivat lapsia, joita aluksi isovanhemmat katsoivat perään aina siihen saakka, kunnes lapset huolehtivat ikäjärjestyksessä toisistaan. Se oli sellainen luonnostaan syntynyt rotaatio. Vaikka ammoisina aikoina kiusana olivat hoitotoimien puutteista johtuen herkästi kuolleisuutta aiheuttavat puutostaudit, rokot ja tapaturmat, niin vaan elettiin vuodesta toiseen.

Nykyään meistä monella on lopulta suhteellisen sääntilliset työajat, oli sitten työajallinen tai jaksotyöläinen. Meillä on enemmän vapaa-aikaa harrastaa yksin tai yhdessä tai ihan vain olla. Meillä on laatu-aikaa, jolloin pyritään lataamaan akkuja voidaksemme palata levänneinä töihin.

Vaan nyt, yllättäen ja jälkeen teollistumiskauden, siellä kotona saakin olla ihan huolella - 24/7 puolison, lasten ja kotielukoiden kanssa samoissa tiloissa aamusta iltaan. Tätä olisi kestänyt helpommin muutaman viikon tai ehkä kuukaudenkin, mutta kun loppua ei näy. Miten tässä kykenee akkujaan lataamaan? Kotona ollaan kyllästymiseen saakka, ettei tauti leviäisi tai muuntuisi. Sama koskee sinkkotalouksiakin. Kun on yksin omien jorinoidensa kanssa, kyllästyy väkisin.

Vaikka nyt on saanut hiihtää kotinurkissaan jalkansa rakoille tai neuloa villapaidat koko suvulle, horisontissa siintänee ehkä kuitenkin SE päivä, jolloin kutsu rokotusjonoon saapuu ja odotus uudesta normaalista voidaan aloittaa.

On niin kuin aikoinaan matkatoimiston mainoksessa: on jotain, mitä odottaa!

Maksava jäsen

Outi "Ode" Ahonen työskentelee käräjäsihteerinä Pirkanmaan käräjäoikeudessa ja hän on SPJL:n 2. varapuheenjohtaja.

HYÖDYNNÄ JÄSENEDET

Suomen Poliisijärjestöjen Liiton jäsenille jopa **-40 %** Helsingin ja monen muun pörssin kaupankäyntikuluista. Etu koskee arvo-osuustiliä ja osakesäästötiliä.

Katso myös muut sijoittamisen edut

[MANDATUMLIFE.FI/SPJL](https://mandatumlife.fi/spjl)